Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2019. február 21., csütörtök
LXXI. évfolyam
42. (20123.) sz.
Ára: 2 lej
(előfizetőknek 1,13 lej)

KÖZÉLETI NAPLAP

A gyermekvilágot bemutató interaktív kiállítás nyílik

Egyedi tárlat Marosvásárhelyen

Fotó: Vajda György

Március elsején eredeti, egyedi tárlat várja majd az érdeklődőket a marosvásárhelyi Kultúrpalota második emeleti időszakos képzőművészeti kiállítóterében. A megyei múzeum által 2017-ben megvásárolt Gyermekszoba című Nicolae Tonitza-festmény témájából kiindulva a két világháború között alkotó román festőművészek gyermekábrázolásaiból rendeznek be tárlatot, amely kiegészül korabeli polgári és vidéki ruhákkal, játékokkal, bábokkal, s mindehhez társul majd egy különálló helyiség, ahol 3–12 éves korú gyerekek játszhatnak majd a kiállításhoz kötődő játékokkal.

Vajda György

A kiállítás anyagát tegnap délben a helyszínen *Ioan Şulea*, a megyei múzeum képzőművészeti osztályának vezetője, *Cora Fodor* műkritikus és *Soós Zoltán*, az intézmény vezetője mutatta be a média képviselőinek.

Cora Fodor kifejtette: nagy izgalommal rendezik be a kiállítást, hiszen a megyei múzeum képzőművészeti osztályának ötlete alapján áll össze a tárlat anyaga. Valóban, az alapötletet N. Tonitza Gyermekszoba című festménye adta. A kivitelezéshez hozzájárultak a sajtótájékoztatón jelen levők mellett *David Dorel Morar* szobrászművész, *Karácsonyi Ferenc* restaurátor és *Ioana Vlasiu* műkritikus is, annak a Ion Vlasiunak a lánya, aki 1986-ban gyűjteményét a múzeumnak ajándékozta.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDŐBEN
megújítani előfizetését
a NÉPÚJSÁG-ra!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja.
Telefon:
0742-828-647

Közösséget teremtő Vándorbölcső program

Erdély-szerte egyre több vándorbölcső jár családról családra, Maros megyében az utóbbi hetekben Nyárádszeredában, Nyárádszentbenedeken, valamint Marosvásárhelyen vehették át a fából készült bölcsőket a kisbabát váró családok.

4.

Cicabetegségek és kiszűrésük

Talán egy nap is elég ahhoz, hogy az ember szívéhez nőjön egy doromboló szőrmók. Az viszont mindenkit szomorúsággal tölt el, amikor kiderül, hogy kedvencük gyógyíthatatlan betegségben szenved. A legveszélyesebb betegségekkel a következő részekben foglalkozunk.

5.

A modern kuruzslás korában

Dr. Botz Lajos professzorral, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Kara Gyógyszerészeti Intézetének igazgatójával, a Klinikai Központi Gyógyszertár vezető főgyógyszerészével munkahelyén beszélgettem.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és preciz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Párbeszéd

Antalfi Imola

Autó hátán autó a város utcáin, egyre rosszabb a helyzet, lassan már senki sem jár gyalog – állapítja meg lemondóan a mellettem fekvő páciens. A kezelőben vagyunk, csak egy paravánként szolgáló kék lepedő választ el, nem ismerjük, nem látjuk, csak halljuk egymást. Hatvanöt év körüli férfi, tudtam meg később az asszisztensnőtől. Miközben a város dolgait osztottuk, arra gondoltam, tősgyökeres marosvásárhelyi lehet, hiszen arról beszél, hogy az '50-es években a Kossuth Lajos utcán fociztak, heti kétszer ha elhaladt egy gépkocsi, leginkább lovas szekerek jártak. (Nem napi, heti két alkalommal – nyomatékosított.)

Hát igen, kicsit másként lehetett, semmiképpen sem úgy, mint mostanság, amikor leginkább „egyszemélyes" autókat látni mindenfele cikázni, a szűk utcák bedugulnak, egyes városrészeken ráadásul robogó kamionok törik fel a pár éve leterített aszfaltburkolatot, a járművek kipufogógáza miatt olyan szennyezett a levegő, hogy sokszor fulladozunk. Nemhogy gyalog, de kerékpárral sem ajánlatos „átsuhanni" a forgalmas utcákon, egyrészt a balesetveszély miatt, másrészt beszívjuk a szálló port, benzingőzt stb. – tettem hozzá.

Nemcsak tüdőbeteg van egyre több, hanem egyéb betegségekben is nagyon sokan szenvednek – állapítottuk meg nagy egyetértésben. Ő még emlékezett arra, hogy valamikor a tüdőbetegeket az ország minden részéből Marosvásárhelyre küldték gyógyulni, ma már

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

21., csütörtök

A Nap kel
7 óra 16 perckor,
lenyugszik
17 óra 55 perckor.
Az év 52. napja,
hátravan 313 nap.

Isten éltessen!

Ma **ELEONÓRA**,

holnap **GERZSON** napja.

GERZSON: héber eredetű, jelentése: idegen, száműzött.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:
max. 8°C
min. 1°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. február 20.

1 EUR	4,7576
1 USD	4,1938
100 HUF	1,4975
1 g ARANY	181,3376

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.

Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Mátyás király igazságai Nyárádszeredában

A Bekecs Néptáncszínház február 21-én, ma 12 és 18 órától a nyárádszeredai művelődési házban mutatja be Ivácson László rendezésében új táncjátékát, amelynek címe: Mátyás király igazságai. Az előadás hat Mátyás-király mesére épül: Mátyás királlyá választása, Mátyás király rózsát nyíló ostornyele, Mátyás király és a gömöri urak, Mátyás kovács, Mátyás király és a kolozsvári bíró, valamint Mátyás király lopni megy. A következő előadás időpontja február 22., péntek reggel 10 óra. Helyfoglalás a 0755-289-832 telefonszámon.

Felvételi felkészítő a MOGYTTE-n

A Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemen a 2019/2020-as tanévben a korábbi évekhez hasonlóan magyar nyelven indul orvos-, gyógyszerész-, fogorvos- és általánosasszisztens-képzés, amelyekre magyarul lehet felvételizni. Február és május között az egyetem felvételi felkészítőt szervez magyar nyelven biológiából és kémiából. Az előadásokat az egyetem főépületében tartják, a termekről bővebben a helyszínen. Minden alkalom 4–5 fejezetet fed le, és az aznap megbeszélt anyagból írt teszttel végződik (újonnan írt kérdésekkel). Az első felkészítő február 23-án, szombaton reggel 9 órakor kezdődik. Az egyes alkalmakkor megbeszélendő fejezetek és további információk az egyetem honlapján: www.umfst.ro/hu/ találhatók.

Kell-e mélygarázs a főtérre?

A Marosvásárhelyi Rádió által kezdeményezett Beszéljük meg! című vitasorozat következő témája a megyeszékhely főterére tervezett mélygarázs. A nyilvános vita február 27-én, szerdán 18–20 óra között zajlik.

Hit és Fény-találkozó

Február 23-án, szombaton 15 órától találkozót tart a marosszentgyörgyi római katolikus plébánia tanácstermében a marosvásárhelyi, nagyernyei és marosszentgyörgyi Hit és Fény közösség. A találkozót farsangi vigasság követi.

Csak tiszta forrásból

Február 23-án, szombaton 18 órától Csak tiszta forrásból címmel népdalestet tartanak a marosszentgyörgyi római katolikus plébánia tanácstermében. Hegedűn kísér Székely Szilárd.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Közösségi emlékidézés Abodban

Ritka alkalomra gyűltek össze szombaton a falu lakói: nem ünnepelni, hanem az egykori falura emlékezni.

Gligor Róbert László

Nagy érdeklődéssel fogadták a helyiek a vetítést Fotó: Gligor Róbert László

Az egykori járásbírósági irodában berendezett klubban gyűltek össze szombaton délután a székelyabodiak, a szervezők meghívásának a nyolcvanfős lakosságból harmincöten tettek eleget, többnyire idősek, de néhány középkorú és fiatal is.

Az ötlet a helyi Marton Antaltól származik, akitől megtudtuk: 2016 decemberében kezdte el a falubelektől gyűjteni a családi fényképeket, hogy a 2017 nyarán szervezett falunapra kiállítást rendezzen belőlük. A fotókat családok szerint rendezte el, egy részüket újra előhívatta, majd bekereteztette, és be is mutatta a falunapon, de csupán néhány órára lehetett a kultúrotthonban megtekinteni őket. Így adódott az ötlet, hogy alkalmat biztosítanak a helyieknek, hogy alaposabban szemügyre vegyék a fotókat, és további információk derüljenek ki az azokon ábrázolt személyekről. Ilyenkor, télen több szabadideje van mindenkinek, összeülhet a lakosság, az idősek közül mindenki felismer valakit, hiszen ő 48 évesen már sokakra nem emlékszik. Közben az összegyűlt közel hétszáz fényképet digitalizálta, feljavította, így vetítette le szombaton az érdeklődőknek – mesélte el az előzményeket a szervező.

A szűknek bizonyuló klubban több órán át folyt a képek bemutatása; olyan kort elevenítettek fel, amikor „még a fényképezőgép petróleummal működött": az 1920–30-as éveket, de akadt az Osztrák–Magyar Monarchia idején készült fénykép is. Mivel akkor még a fényképész ritkaságszámba ment, főleg a Kolozsváron, Marosvásárhelyen szolgáló fiatalok és családjuk készíttettek fényképet, és sok katonakép is előkerült. Az 1950-es évektől Szovátán, Erdőszentgyörgyön, Nyárádszeredában is megjelentek a fényképészek, a közösségi eseményekre, szüreti bálokra, lakodalmakra falura is kiszálltak, vagy képet lehetett készíteni az ő műhelyeikben is.

Minden egyes képkockát figyelmesen megszemléltek a jelenlevők, felismerték családtagjaikat, apót, nannyót, a tanítónőt, a lelkészt, miközben néha nagyokat sóhajtottak az idő múlására gondolva, vagy éppen nevettek egy-egy falustárs gyermekkori képén vagy a falu egy-egy jellegzetes figuráján, mint például Marton Mihályon, de olyan képkockák is felvillantak, melyeken tetten érhető volt az a kor, amikor még szamárfogat biztosította az üzlet áruellátását, és feltűnt az adott kor „BMW"-je, a marhavontatású ráfos szekér is. A falu szinte minden családja megelevenedett, a Nagyok, Martonok, Ferencziek, Kálmánok, Györgyök, Bírók, Madarasok, Ziliczkik.

A bemutató végén a szervező ismertette a helyiekkel a hármasfalusi Sándor János készítette abodi címertervezetet is, s közben Vass Imre polgármester hozzájárulásának és Nagy Miklós helyi tanácsos szorgalmának köszönhetően finom estebéd készült, a fiatalemberek pálinkát, Marton Zsuzsánna néni farsangi fánkot tett az asztalra, majd az étkezés után bor mellett folytatódott az emlékidézés, társalgás kinek-kinek amíg kedve tartotta, vagy amíg a kúrálásra váró állatok haza nem „szólították" a gazdákat. Marton Antaltól megtudtuk: némi pénz is gyűlt, amit arra használnak, hogy két-három tucatnyi képet felnagyítanak, és a kultúrotthonban kifüggesztik.

A 81 éves Kálmán Jusztina már látta a fényképkiállítást, de eljött a vetítésre is. Az ötletet nagyon jónak találta, mert már ő sem emlékszik mindenkire. A 67 éves Ferenczi Magdolna itt nevelkedett, de Székelykeresztúron tanult, Marosvásárhelyen dolgozott, csak a munkahelye megszűnése után költözött vissza a faluba, s azért is volt kíváncsi a bemutatóra, mert sok emberre már nem emlékszik, és a kiállítást sem látta. „Nagyon szép, de fáj a lelkem, amikor visszagondolok a múltra, akkor összetartás, szeretet volt" – jegyezte meg lapunknak hazafelé indultában a 75 éves Madaras Olga.

A magyar széppróza napjáról és az RMDSZ-kongresszusról az Erdély TV-ben

Irodalmi körökben idén másodjára ünnepelték a magyar széppróza napját február 18-án, Jókai Mór születésnapján. Ennek a tiszteletére ma este fél 9-kor a **Kultúrcsepp** műsor is az irodalmat helyezi a középpontba.

Az RMDSZ hétvégi kongresszusára készülve, az elmúlt négy évről és a jövő kihívásairól lesz szó a **Mérlegen** műsorban, este fél 10-től. Jakab Orsolya műsorvezető beszélgetőtársai Kelemen Hunor, a szövetség elnöke, Porcsalmi Bálint ügyvezető elnök, Borboly Csaba, a Hargita megyei, Cseke Attila, a Bihar megyei, Péter Ferenc, a Maros megyei és Tamás Sándor, a Kovászna megyei RMDSZ elnöke.

RENDEZVÉNYEK

Katyi Antal fotókiállítása

Február 21-én, ma 18 órától kerül sor a Studium Prospero Kulturális Központban Katyi Antal Itt vagyok című fotókiállításának a megnyitójára. A kiállítás március 7-ig hétköznapokon 10-14 óra között látogatható.

Farsangi kosaras bál Szászrégenben

Az RMDSZ szászrégeni szervezetének hagyományos farsangi kosaras bálja március 2-án, szombaton 19 órától lesz a Gliga étteremben. A jó hangulatról az XYZ zenekar és a közkedvelt páros, Miklós Szilvia és Szilágyi Sándor gondoskodik. Az értékes tombolanyeremények mellett a szervezők díjazzák a legötletesebb jelmezeket is. Jegyek elővételben az RMDSZ-székházban vásárolhatók munkanapokon 9 és 15 óra között.

Könyvbemutató Marosszentgyörgyön

Február 26-án, kedden 18 órától a marosszentgyörgyi római katolikus plébánia tanácstermében Nagy Miklós Kund művészeti író bemutatja Baricz Lajos Nevetni nem vétek (Viccek az egyház berkeiből, fordítás), Fele se tréfa! (Egyházi viccek) és Aranyfedezet – 130 szonett – című köteteit. Ugyanakkor megnyitják a Czirjék Lajos képeiből és Fekete Pál kerámiáiból készült kiállítást. Közreműködik a Szent György egyházi kórus, a Kolping Család kórusa és a Jubilate Deo dalcsoport. Műsorvezető Moldovan Bencze Irén.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000052
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Megállapodás az Európai Védelmi Alap létrehozásáról

Megállapodtak az Európai Védelmi Alap (EDF) létrehozásáról az innovatív, versenyképes hadiipari bázis kialakításának érdekében szerdán az Európai Unió társjogalkotó intézményei.

A még hivatalos jóváhagyásra váró egyezségről az Európai Bizottság számolt be, hangsúlyozva, ez fontos lépés az e téren jelenleg jórészt az Egyesült Államoktól függő EU stratégiai autonómiájának megteremtése felé.

Jyrki Katainen, a brüsszeli testület beruházásokért és versenyképességért felelős alelnöke rámutatott, hogy az alap segíteni fog az adófizetői pénzek hatékonyabb felhasználásában, az innovatív hadiipar előmozdításában, illetve az Európai Unió önállóságának és technológiai vezető szerepének megerősítésében a védelem terén. „Az alap elősegíti a technológiai innovációt és együttműködést a védelmi iparágban, hogy Európa kiaknázhassa az élvonalbeli interoperábilis technológia előnyeit olyan új területeken, mint a mesterséges intelligencia, a titkosított szoftverek, a dróntechnológia vagy a műholdas kommunikáció” – emelte ki Elzbieta Bienkowska belső piacért és iparpolitikáért felelős uniós biztos.

Az EDF az egész ipari fejlesztési életciklus során nyújthat – az együttműködésen alapuló kutatási projektek esetében elsősorban vissza nem térítendő – támogatást a kutatásoktól a prototípus-fejlesztésig és a tanúsításig. Magasabb finanszírozási rátákkal fogja ösztönözni a védelmi beszállítói láncban a kis- és középvállalkozások határokon átnyúló együttműködésével zajló projekteket. Ezekett az EU-s kül- és biztonságpolitika, illetve a képességfejlesztési tervek kontextusában elfogadott védelmi prioritásokkal összhangban határozzák majd meg, de regionális és nemzetközi, például NATO-célokat szintén figyelembe vehetnek.

Általánosságban csak a legalább három EU-tagállamban vagy társult országban székhellyel rendelkező és unión kívüli országok vagy azok jogalanyai által nem irányított szervezetek bevonásával megvalósuló projektek lesznek jogosultak támogatásra.

Kivételes esetekben EU-n kívüli cégek uniós székhellyel rendelkező leányvállalatai is jogosultak lehetnek támogatásokra bizonyos meghatározott feltételek mellett, amelyek azt biztosítják, hogy az EU és a tagállamok biztonsági és védelmi érdekei ne kerüljenek veszélybe. Az EU-n kívüli jogalanyok nem kaphatnak támogatást, de részt vehetnek együttműködésen alapuló projektekben.

Az előzetes megállapodást még hivatalosan is meg kell erősítenie a tagországok kormányait tömörítő tanácsnak és az Európai Parlamentnek, ez várhatóan a következő néhány hónapban megtörténik.

Az Európai Bizottság javaslata értelmében 13 milliárd eurót fordítanának az EDF finanszírozására a 2021 és 2027 közötti uniós költségvetési ciklusban. Sajtóhírek szerint egyebek között korszerű drónok, radarok, repülőgépek, egyenruhák prototípusait fejlesztenék ki ennek segítségével. *(MTI)*

Brexit – három képviselő távozott a Konzervatív Pártból

Három alsóházi képviselő távozott szerdán a kormányzó brit Konzervatív Pártból, mindenekelőtt a kormány Brexit-politikájával szembeni komoly fenntartásaikkal indokolva a lépést.

A három képviselő – Anna Soubry, Sarah Wollaston és Heidi Allen – Theresa May miniszterelnöknek írt közös levelében úgy fogalmazott, hogy a Konzervatív Párt egyre inkább a frakció legkeményvonalasabb Brexit-tábora, valamint a kisebbségben kormányzó pártot kívülről támogató, nem kevésbé EU-szkeptikus észak-írországi Demokratikus Unionista Párt (DUP) szorításába kerül, és a brit politika jobbszárnya felé sodródik, feladva hagyományos értékeit és alapelveit.

A Brexit mára teljes mértékben felszámolta a Konzervatív Párt modernizálására tett erőfeszítések eredményeit, és a párt gyászos módon képtelennek bizonyult arra, hogy szembeszálljon a tory frakció keményvonalas tagjaival, akik most már nyíltan párton belüli pártként működnek, saját vezetővel és politikai programmal – áll a képviselők levelében.

A három távozó képviselő meg is nevezte a European Research Group (Európai Kutatási Csoport, ERG) nevű, a Konzervatív Párt alsóházi frakcióján belül létrejött rendkívül EU-szkeptikus kampánycsoportot, amely nemrégiben még Theresa May miniszterelnök ellen is bizalmatlansági indítványt terjesztett be, jóllehet a tory frakció többsége ezt a kezdeményezést elvetette.

Az ERG több tagja nyíltan szorgalmazza a „tiszta” Brexitet, vagyis azt, hogy Nagy-Britannia a Brexit feltételeiről kidolgozott megállapodás nélkül lépjen ki az EU-ból.

Az unióval novemberben elért Brexit-egyezményt az alsóház januárban 230 fős rekordtöbbséggel elvetette, és az ERG a kormánnyal szembefordulva egységesen a megállapodás ellen voksolt.

A Konzervatív Pártból távozó képviselők szerdai levelükben ugyanakkor azt írták, hogy Theresa May kormánya sodorja felelőtlen módon az országot a megállapodás nélküli Brexit szakadéka felé. Felelős kormány nem zúdíthatja tudatosan és szándékosan az ilyen romboló hatású kilépés súlyos következményeit az egyénekre, a közösségekre és az üzleti szektorra – áll a kormányfőnek írt levélben.

A három egykori tory képviselő csatlakozik a legnagyobb ellenzéki erő, a Munkáspárt frakciójából hasonló okokból minap kivált nyolc képviselő független frakciócsoportjához (The Independent Group).

A volt Labour-képviselők közül heten hétfőn, nyolcadik társuk szerdán jelentette be kilépését a pártból.

A képviselők elutasítják a Munkáspárt vezetője, Jeremy Corbyn Brexit-politikáját. Corbyn ugyanis nem hajlandó elkötelezni magát a brit EU-tagságról tartandó újabb népszavazás mellett, amelyet az új független csoport tagjai szorgalmaznak, hanem elsősorban előre hozott választások kiírását követeli. *(MTI)*

Ország – világ

Új miniszteri jelölések

Elküldte Viorica Dăncilă miniszterelnök Klaus Iohannis államfőnek az új fejlesztési, illetve szállításügyi miniszteri tisztségre vonatkozó jelöléseket. A kormány szerdai közleménye értelmében a regionális fejlesztési tárca élére Daniel Suciu, a szállításügyi minisztérium élére pedig Răzvan Cuc kinevezését javasolják. A közleményben hangsúlyozzák: az ügyvivő miniszterek mandátuma a végéhez közeledik, ugyanakkor a befektetési projektek megfelelő kivitelezéséhez arra van szükség, hogy teljes jogú miniszterek irányítsák e két kulcsfontosságú tárcát. A miniszterelnök azt mondta, az általa vezetett kabinet folytatja a kormányprogramba foglaltak gyakorlatba ültetését, és a továbbiakban is felelősen látja el az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét. *(Agerpres)*

Nem javasolták, nem támogatják

Nem a kormány javasolta Laura Codruţa Kövesit az európai főügyészi tisztségre, így nem is kötelessége támogatni annak megszerzésében – nyilatkozta Viorica Dăncilă kormányfő. Hozzátette, az EU Tanácsának elnökeként Romániának a pártatlan közvetítő szerepét kell betöltenie. Laura Codruţa Kövesit tavaly júliusban menesztette az Országos Korrupcióellenes Ügyészség (DNA) éléről Klaus Iohannis államfő, gyakorlatba ültetve az alkotmánybíróság erre vonatkozó döntését. A volt DNA-főügyészt ezt követően áthelyezték a főügyészségre, majd megpályázta az európai főügyészi tisztséget, és az előzetes szelekció után az ő neve is felkerült a tisztség megszerzésére legesélyesebbnek tartott jelöltek hármas listájára. *(Agerpres)*

Ketchupdobálás miatt bírság

Összesen 2000 lejes bírságot róttak ki arra a hét tüntetőre, akik az igazságügyi törvényeket módosító sürgősségi kormányrendelet elfogadása miatt ketchuppal dobálták meg az igazságügyi minisztérium épületét, és garázdaság miatt eljárás indult ellenük. Kedden este többen is ketchuppal dobálták meg az igazságügyi minisztérium épületét, ami miatt a minisztériumot őrző csendőr riasztotta kollégáit. A rendőrség hét személyt állított elő, a bírságot garázdaság, nyilvánosan elkövetett obszcén mutogatás és a hatóságok szidalmazása miatt rótták ki rájuk. *(Mediafax)*

Meghalt a kisbuszból kiesett kislány

Életét vesztette az a 12 éves kislány, aki kiesett Zilahon menet közben egy kisbuszból. Rögtönzött széken ült, a sofőr pedig nem zárta be megfelelően a hátsó ajtókat. Maria Cristea, a Szilágy megyei rendőrfőkapitányság szóvivője elmondta, a sofőr ellen gondatlanságból elkövetett emberölés miatt indult bűnvádi eljárás, a vizsgálat pedig a zilahi törvényszék mellett működő ügyészség egyik ügyészének irányításával zajlik. A rendőrségi szóvivő szerint a kisbusz menetrend szerint közlekedett a Zilah–Diósad távon; mivel a hátsó ajtók nem zártak jól, a leghátsó ülések mögött, egy rögtönzött széken ülő kislány kiesett az úttestre, és meghalt. A sofőrt szondáztatták, az eredmény szerint nem fogyasztott alkoholt. Az 57 éves sofőrt kihallgatták a rendőrök. *(Mediafax)*

Előszó az előszóhoz

A legtöbb ember – már ha rendszeres olvasó – átugorja. Úgy értem, azok, akik fokos vagy karcsú könyveket olvasnak, E-bookot, elektronikus könyveket falnak szemmel, képzelettel, érzelmesen vagy fagyos kebellel, éles ésszel (a két utóbbi halmazállapot nem biztos, hogy minden esetben ellentéte egymásnak), szóval betűt, eszmét fogyasztanak a hosszú törvényszéki várakozás alatt a személytelen, de büdös folyosókon vagy az orvosi rendelő előszobájában, klinikán, kórházban – kloroformszagban, piszmogó, zajos hivatalban üldögélve/álldogálva, az időt őrlik finom, apró idegességgé, miközben a sor(s)ukra várnak. Szóval a legtöbb polgár, szellemi fogyasztó, könyvvásárló, könyvtárkoptató az előszót átugorja, kihagyja, meg nem történtnek tekinti, súlytalanítja, „fontatlannak” (a fontos ellentéte) nyilvánítja magában.

Pedig az előszó írása talán a legnehezebb írásfajták közé tartozik. Mármint szóhasználat, fogalmazás tekintetében.

Soha nem szabad az előszavazott művet, alkotást, halhatatlant vagy szisszenetet csepülni, olcsítani, kisebbé tenni, mint ami valójában. Ellenjavallt. Nem szabad az előszóra váró művet túlságosan magasztalni, mert akkor a reménybeli előszóolvasó, aki előbb vagy utóbb mégiscsak arra vetemedik, hogy elolvassa, rögtön éberré válik, feltámad benne az ellentmondás ördöge, gyanítja, hogy valamit nagyon el akarunk tussolni a szerző, saját műalkotásunk gyarlóságai közül.

A legtöbb, amit ilyenkor tanácsolhatnék a kezdő előszóíróknak – akikre ezt a feladatot az élet, a hivatás, a kiadó, a jóisten vagy a kenyérkeresés kirója –: legyenek szerények. Az álszerénység sem nagyon ártalmas. Kissé lesütött pillával adjuk elő mondandónkat, olykor kisebbítsük valós/képzelt érdemeinket, hivatkozzunk a nálunk sokkal nagyobb elődökre, előzményekre, ártalmas körülményekre, saját elégtelenségünkre. De azért ne parányuljunk el teljesen, mert az épp olyan ártalmas, mint mikor a hangyaérdemeket elefántméretűvé da-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

gasztjuk fel. (Vigyázat, nekünk szegezhetik a szuronyos kérdést: mire olyan szerény, édes fiam?!)

Az előszóban az a legnehezebb, hogy okosnak és józannak kell maradnunk. Nem eshetünk túlzásokba, és éreztetnünk, érzékeltetnünk kell a lényeget, amit az előszó mögé, az utószó elé hatvantól ezer oldalig terjengve előadott a szerző, vagy akár mi magunk csavaroztunk oda. A lényeg kitapintása, reprezentációja, felvezetése történjék szellemes formában, könnyed bájjal, okos többlettudással, ami, az isten szerelmére, ne váljon tudálékossá, ne legyen bombasztikus, lehengerlő, csillámtündérkedés. Egyszóval ne akarjunk okosabbak lenni, mint a szerző, akinek munkáját nekünk kell fogyaszthatóvá puhítanunk az igazi/naiv olvasó előtt, aki tényleg az előszóval kezdi a mű átrágását, az élvezkedést.

Gondoljunk arra, hogy lesznek olyan vásárlók, betévedt könyvkeresők, élményvadászok, akik leemelik a polcról, felveszik a pultról, mások válla fölött bepillantva felfedezik a keresett kötetet, és végre belelapoznak fél lábon állva, vagy lezöttyenve egy székre, pamlagra, színházi zsöllyébe, a villamoson, ócska távolsági buszon, vonatülésen fészkelődve az előszóból akarnak gusztust/kedvet/kiindulást, értelmet, tájékoztatást nyerni a következő óráknapok-hetek számára a mű vastagságától felbátorodva, és a rendelkezésre álló idő függönyébe kapaszkodva.

Az előszó álljon arányban a méltatandó művel. A terjengősség éppen úgy árthat, mint a kurta elhamvasztás. Az aforizmák nem biztos, hogy mindig célravezetőek, a bölcseleti elmélkedések cirkalmai lehet, hogy a könyvet repülő malomkővé, sutba vághatóvá teszik. Elriasztják az olvasót. Más után néz. Az előszó illeszkedjék a műhöz, de a mai viszonyokhoz is. Például ne áruljuk el, csak ha muszáj, hogy ezután írója soha többet nem vett tollat a kezébe – még ha így is volna –, vagy hogy kiitta magát az életből. A saját korában, kortársai körében meg nem értett volt, de mára vitathatatlanul közérthető és közkedvelt. Ebből ugyanis a személyiségzavarban lubickoló olvasó azt venné ki, hogy mennyivel nagyobb elme ő, mennyivel tudósabb, mint azok az ostoba régiek. Ami távolról sem teljesen igaz.

Végezetül az igazán nagy és zseniális alkotások mellől el is maradhat az előszó. Amelyek olyanok, mint a gránit, a mesterien csiszolt márványkő. Nem fog rajtuk az idő, nem támadhatják meg paraziták, vírusok, címzetes epigonok.

Párbeszéd

(Folytatás az 1. oldalról)

elküldik őket a városból. És végül mindketten megállapítottuk, hogy buszon utazni sem kellemes. Főleg ezeken a mai buszokon, maxitaxikon. Nem elég, hogy rozogák, lehurboltak (nemrég egy tanácsos mesélte, hogy talán ezentúl fertőtleníteni is fogják az autóbuszokat, mert eddig nem tették), de sokára jönnek, tele vannak, és a jelzőlámpáknál akár négyszer is „elkapják a pirosat”. Még azoknak sem kellemes, akik pillanatnyilag ingyen buszozhatnak. Jut eszembe, még mindig bevett szokás, hogy az utasok közül sokan a jegy árának felét, azaz 1 lejt odaadnak a buszsofőrnek, aki persze „elfelejt” jegyet szakítani, zsebre vágja a pénzt. Vagy ha mégis, szemszúrásból ad egy-egy jegyet, az utas leszállás előtt gyakran visszaadja. Utasnak, buszvezetőnek (tisztelet a kivételnek) jó ez így, a vállalatnak kevésbé. Mikor lesz ennek a „praktikának” vége?

Aztán az is kérdés, hogy ez a két hónapja tartó bizonytalanság a bérletek, a vásárhelyieknek kitalált ingyenes buszozás témakörében mikor szűnik meg, de megtörténhet, hogy állandósítják. Az egyre nagyobb tiltakozáshullámot kiváltó főtéri mélygarázs mellett a tömegközlekedés is egy olyan fajsúlyos téma, amiben nem mindegy, hogy hogyan dönt a városi közgyűlés, számol-e a döntésének következményeivel, vagy majd a következő testület nyakába ömlik az egésznek a sara.

Egyedi tárlat Marosvásárhelyen

(Folytatás az 1. oldalról)

A kiállításon 12 intézménytől, képzőművészeti múzeumtól és 30 magánszemélytől összegyűjtött 150 műtárgy látható majd. A Maros Megyei Múzeum gyűjteményéből öt Tonitza-festmény kerül a falra, de lesz még Ştefan Luchian, Gheorghe Petraşcu és sok más – a két világháború között alkotó – művésztől festmény. A műtárgyakat mintegy 4 millió euróra biztosították be, de jóval nagyobb az értékük.

A tárlat interaktív lesz. A Román Rádiótársaság archívumából elhangzik majd olyan kortárs alkotók, ismert személyiségek véleménye N. Tonitzáról, akik ismerték a festőt. Mint ismeretes, Nicolae Tonitza illusztrálta Cezar Petrescu Fram, a jegesmedve című meséskönyvét. A múzeumnak sikerült egy olyan példányt megvásárolnia, amelyet a festő dedikált a könyv egykori tulajdonosának, ez is látható majd a tárlaton. Ezt még kiegészíti egy brassói gyűjtő által rendelkezésre bocsátott korabeli bábkiállítás.

Cora Fodor elmondta, hogy április 13-án lesz a festő születésnapja, és erre az eseményre külön műsorral készülnek, mi több, a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházzal egy olyan produkciót is összeállítanak, amelyen a brassói gyűjtő bábfigurái megelevenednek. Valószínű, hogy a játszószobában lesznek olyan bábuk, amelyeket a bábszínház bocsát a gyerekek rendelkezésére, hogy kipróbálják a kiállítás ideje alatt.

A tárlat március 1. és június 1. között várja a látogatókat. Most zajlanak a tárgyalások arról, hogy a craiovai művészeti múzeumba is elvigyék, és az Artmark felajánlotta, hogy a tárlat anyagát szeptemberben elviszi az Artsafari nevű rendezvényre Bukarestbe, ahol a George Enescu nemzetközi fesztivál egyik eseményeként mutatnák be. Ehhez természetesen azon intézmények beleegyezése is szükséges, amelyek kölcsönadták a műtárgyakat.

Soós Zoltán hangsúlyozta: Marosvásárhelyen nem ez az első interaktív kiállítás, hiszen a Leonardo da Vinci találmányaiból összeállított, valamint a várban berendezett gyógyszerészeti is ilyen volt, ezzel a sajátos és eredeti tárlattal a gyerekeket és a szülőket célozzák meg, abban a reményben, hogy minél többen elmennek a kiállításra, amely, amint említettük, március elsején nyílik.

Közösséget teremtő Vándorbölcső program

Megyénkben több mint tíz bölcső jár családról családra

A Gyarapodó magyarság mozgalom keretében Erdélyszerte egyre több vándorbölcső jár családról családra, Maros megyében az utóbbi hetekben Nyárádszeredában, Nyárádszentbenedeken, valamint Marosvásárhelyen vehették át a fából készült bölcsőket a kisbabát váró családok olyanoktól, akiknek a gyereke már betöltötte a hat hónapot. A program keretében – felekezeti hovatartozástól függetlenül – fél évre bölcsőt adományoznak a gyermeket váró házaspároknak.

Menyhárt Borbála

Szövérffi Melinda, a mozgalom Maros megyei koordinátora lapunknak elmondta, Sepsiszéki Nagy Balázs néprajzkutató indította el a Vándorbölcső programot Csinódon, a Gyarapodó magyarság mozgalom keretében, itt Erdélyben; ő kérte fel, hogy legyenek Marosszéken, Maros megyében a program koordinátorai. A cél: felhívni a figyelmet arra, hogy a gyerek fejlődésére nézve sokkal előnyösebb, ha bölcsőben ringatják. Minden csecsemő és kisgyermek ösztönösen igényli a hintamozgást, mely egyrészt a pocakban eltöltött kilenc hónap alatti, magzatvízben való ringatózásra emlékezteti, másrészt pedig a legjobb módja annak, hogy megnyugodjon. Ez a mozgás ugyanakkor stabilitást nyújt, és fejleszti a baba egyensúlyérzékét, ami később a mászásnál, járásnál fontos szerepet játszik.

Bár még mindig kevesen tudnak róla, a Vándorbölcső mozgalom egyre népszerűbb, ma már Maros megyében is több mint tíz ringatható kiságy vándorol családról családra, összekötve a közösség tagjait, felhíva a figyelmet a gyermekvállalás jelentőségére.

A bölcsőátadás felekezettől független, a kisbabát váró szülők bölcsőt igényelhetnek, ami fél évig maradhat náluk, majd továbbadják egy másik családnak. A bölcsőátadásra mindig gyülekezeti alkalmakkor, ünnepélyes keretek között kerül sor, Maros megyében elsőként tavaly Somosdon, az utóbbi két héten pedig Marosvásárhelyen az Egyesülés negyedbeli katolikus templomban, valamint Nyárádszentbenedeken és Nyárádszeredában adtak át – tudtuk meg Szövérffi Melindától. Mint mondta, igen meghitt hangulatúak ezek az alkalmak, hiszen ott áll a bölcső mellett a család a hat hónapos babával, és mellettük a várandós anyuka a párjával. Barátságok alakulnak ki, a program mintegy hálóként köti össze a gyermekeket vállaló magyar családokat. A bölcsőre felkerül az adományozónak, valamint mindenik kisbabának a neve, akit abban ringattak. Szövérffi Melinda hangsúlyozta, évente egyszer szeretnének találkozót szervezni azokkal a családokkal, akiknél már járt a vándorbölcső, ezáltal is lehetőséget teremtve számukra, hogy jobban megismerjék egymást.

Maros megyében több mint tíz bölcső jár családról családra, legtöbben már a második, harmadik kisbabát ringatják. Nyárádszeredában jelenleg is van három, Marosvásárhelyen szintén több család igényelt ringatható kiságyat. De szeretnék még jobban kiterjeszteni a programot, a plakátot eljuttatták az egyházakhoz is, hogy minél több fiatal család szerezzen róla tudomást, és éljenek ezzel a lehetőséggel. Ehhez viszont támogatókra is szükség van, akik felvállalják az újabb bölcsők elkészítésének a költségeit. Egy bölcső matraccal együtt 350 lejbe kerül. Aki tehát szeretne támogatóként vagy gyermeket váró családként csatlakozni a Vándorbölcső mozgalomhoz, jelentkezhet Szövérffi Melindánál a 0745-822-682-es telefonszámon. Adományoztak már közéleti személyiségek, de magánszemélyek is, akik felismerték ennek a fontosságát.

Nyilatkozatháború a marosvásárhelyi liberálisoknál

A botrány folytatódik

Február elején írtunk arról, hogy a Nemzeti Liberális Párt (PNL) Maros megyei politikai bürója elfogadta a marosvásárhelyi szervezet javaslatát, hogy kizárja a szervezetből azokat a helyi tanácsosokat, akik részt vettek a helyi tanács január 31-i ülésén, és megszavazták azt a sürgősségi eljárással napirendre tűzött határozatot, amellyel egy 89.835.883,80 lejes finanszírozást fogadott el és garantált saját bevételéből az önkormányzat. A PNL városi elnöke szerint ezzel megszegték a párt etikai kódexét és alapszabályzatát.

Mózes Edith

A városi szervezet nem sokkal a kizárásokat követően figyelmeztette a prefektust, igazolja az elbocsátások tudomásulvételét, hogy minél hamarabb betölthessék a megüresedett tanácsosi helyeket.

A menesztett tanácsosok bűnügyi feljelentéssel fenyegetőznek

A cirkusz ezzel korántsem ért véget. A menesztett tanácsosok közül négyen – Vasile Miculi, Dumitru Matei, Radu Todoran és Călin Moldovan – bűnügyi feljelentéssel fenyegették meg a szervezet városi elnökét. Az ötödik tanácsos, Dumitru Pavel, egy helyi lapnak azt nyilatkozta, hogy az ő esetleges kizárása a párt március 7-i vezetőségi ülésén kerül napirendre. Szerinte a februári politikai bürói határozat csak a fentebb említett négy tanácsosra vonatkozott, ugyanis az ő kizárásáról egy felsőbb szervnek kell döntenie, lévén ő maga is a megyei politikai büró tagja. Az egyetlen helyén maradt tanácsos Benedek Theodora, aki nem volt jelen az ominózus januári tanácsülésen.

A négy tanácsos, mint említettük, bűnvádi feljelentésre készül. Szerintük ugyanis a PNL marosvásárhelyi megbízott elnöke, Molnar Ervin „gazdag szakmai, közigazgatási és politikai tapasztalattal rendelkező, mind megyei, mind országos szinten elismert embereket járat le”. Felszólítják a megbízott elnököt, „vessen véget ennek a tendenciózus lejárató kampánynak”, mert a tanácsülésen egy olyan határozatra mondtak igent, amely azoknak a marosvásárhelyi lakosoknak a javát szolgálja, akik 2016-ban bizalmat szavaztak nekik – olvasható egyebek között a menesztett tanácsosok közleményében.

„Szórakozva és leereszkedően”

Nem késett sokat a városi elnök reakciója sem. Molnar Ervin tegnap újabb közleményt juttatott el szerkesztőségünkbe, amelyben „szórakozva és leereszkedően” vette tudomásul a négy volt párttag nyilatkozatát, amelyet „anélkül, hogy részletekbe bocsátkozna”, kisiskolás stílusának, logikátlannak és nyelvhelyességi szempontból gyengének minősít. Felhívja a figyelmüket ugyanakkor, hogy a mandátumukat nem névre szólóan kapták, a választók a PNL listájára szavaztak. Akkor lenne joguk így beszélni, ha egyéni jelöltként, saját programmal jutottak volna be a tanácsba.

Majd sikert kívánt nekik a következő választásokon, tekintve „gazdag, országos szinten elismert politikai tapasztalatukat”. A közleményt Molnar Ervin, a Nemzeti Liberális Párt marosvásárhelyi elnöke látja el névjegyével.

A föld alatti parkoló ügye politikai vitatémává vált

A város egyik legnagyobb projektjét, amelynek célja a forgalom csökkentése, a városközpont megszabadítása az autóktól és a helybéliek és a turisták rendelkezésére bocsátani kijelölt parkolóhelyeket, vitatják! A projekt egy föld alatti ultramodern parkolóra vonatkozik, összesen 415 gépkocsi kapacitással, 12.320 négyzetméter beépített felülettel.

„A föld alatti parkolóval kapcsolatos, mindenféle felesleges vita megelőzése érdekében a következő megjegyzéseket szeretném tenni: erről a projektről nyolc évvel ezelőtt esett szó először, szakemberek által készített tanulmányok alapján, amelyek során felmérték és elemezték a megvalósításának hatását minden szegmensben és minden területen. Pontosabban figyelembe vették a közúti forgalmat, a már akkor növekvőben levő gépkocsiszámot, valamint a parkoló megvalósításának célszerűségét, hasznosságát egyaránt.

Akik nem akarják ezeket a dolgokat látni, azok vagy tudatlanok, vagy mindenáron blokkolni akarják a város projektjeit. A témával kapcsolatos viták hat évvel ezelőtt is zajlottak, tavaly pedig a város központjának átalakítására vonatkozó tervpályázatot hirdettek, amely során figyelembe vették a föld alatti parkolót is, ami a polgármesteri hivatalnak a projekthez való komoly hozzáállását bizonyítja. De, sajnos, Marosvásárhelyen divattá vált, hogy minden nagyszabású projektet gátolnak. Emlékeztetem önöket a többi nagyszabású projektre a város kerülőútjaival, a technológiai park létesítésével vagy a Maros-híd megépítésével kapcsolatban, amelyeket hasonló módon megtámadtak.

Meggyőződésem, hogy azok, akik a nyilvános térben mindenféle vádakkal dobálóznak, nem jönnek naponta az Egyesülés/Unirii lakónegyed felől Marosvásárhelyre, hogy láthassák egy híd szükségességét. Biztosan nem értik a Maros-part átrendezésének fontosságát a Marosvásárhely–Gernyeszeg szakaszon, vagy a Maros folyó vízszintjének megemelését a Marosvásárhely területén levő két gát között, mint ahogyan biztosan nem értik a vasútvonal elköltöztetésének fontosságát a városközpontból a Maros bal partjára. Valószínűleg mindezek a lejárató cselekedetek tökéletesen illeszkednek abba, ami jelenleg Romániában egy ideje zajlik.

Ismertetőm végén megjegyzem, hogy a pontosításokat az intelligens, képzett, tisztességes polgári öntudatú embereknek szánom, mivel meggyőződésem, hogy csakis egy jól informált polgár képes megérteni a nagyszabású projektek fontosságát” – nyilatkozta dr. Dorin Florea, Marosvásárhely polgármestere.

A bel- és külkapcsolati osztály

HARMÓNIA
Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Először kezeltek génterápiával makuladegenerációt

Először kezelték génterápiával a leggyakrabban látásromlást és vakságot okozó szembetegséget, az időskori makuladegenerációt – számolt be róla a BBC News.

Az Oxfordi Egyetem tudósai a szintetikus gént egy idős helyi lakos szemfenekébe fecskendezték, hogy megakadályozzák a további retinasejtek elhalását. Ez az első eljárás, amely az életkorral összefüggő makuladegeneráció (AMD) genetikai okát gyógyítja.

Nagyjából 600 ezer embert sújt az AMD az Egyesült Királyságban, többségüknek erősen károsodott a látása. A műtétet helyi érzéstelenítésben hajtotta végre Robert MacLaren szemész az Oxfordi Egyetem szemklinikáján.

„Hatalmas áttörést jelentene a szemészet tudományában, ha az időben adott genetikai terápiával megóvhatnánk azoknak a látását, akik másképp megvakulhatnának” – mondta MacLaren.

Janet Osbourne az első a 10 AMD-s páciens közül, aki részt vesz a génterápiás klinikai tesztben.

A makula vagy sárgafolt a retina éleslátásért felelős része, időskori sorvadása a retinasejtek elhalását jelenti. Az öregedéssel növekszik az AMD kialakulásának kockázata.

A legtöbb betegnek – a klinikai tesztben részt vevő 10 páciensnek is – úgynevezett száraz AMD-je van, ilyenkor fokozatos a látásromlás, évekig is eltarthat.

A „nedves” AMD gyorsan alakul ki, de ha időben észlelik, meg lehet gyógyítani.

Egyes emberek öregedésekor a gének számlájára írható, hogy a szem természetes védekező mechanizmusai tévedésből elkezdik elpusztítani a retina sejtjeit, ez vezet a látásromláshoz.

A terápia során a szintetikus gént tartalmazó ártalmatlan vírust fecskendeztek a szemfenékbe. A vírus „megfertőzte” a retinasejteket és bejuttatta a jó gént.

Ez lehetővé tette a sejtpusztulást megállító fehérje termelését, a makula nem sorvadt tovább. Az oxfordi klinikai tesztek során először az eljárás biztonságáról bizonyosodnak meg olyan résztvevőkkel, akiknek már romlott valamennyit a látása.

Ha a tesztek sikerrel járnak, olyan betegeket is kezelnek, akiknek még jó a látása, de már diagnosztizálták az AMD-t. Tavaly a londoni Moorfields Szemkórház orvosai két AMD-s beteg látását állították helyre úgy, hogy a szemfenék károsodott területére őssejteket ültettek be. Azt remélik, az őssejtterápia sok embernek visszaadhatja a látását.

Az oxfordi kutatók más megközelítést használnak, az ő terápiájuk az AMD-t okozó génműködést állítja helyre. *(MTI)*

Rekviem

Czirmai Szabó Sándor

Egykor park volt. Most csak kis zöld sziget. Néhány bokorral s fával. A fák nagy része fenyő. Volt. Az utóbbi időben évente egy-egy közülük kiszáradt. Nem bírták a „gyűrődést” a járműforgalomban. A csapdékszegény évszakok is közrejátszottak a halálukban. Majd ott álltak kiszáradva, csupaszon. Mementóként jó ideig. Aztán kivágták őket.

Most két fenyő is meghalni készül. Még van némi zöld az ágakon, de már a barna az uralkodó. A fák alatt avarrá állt össze a sok lehullott barna tűlevél.

Egy reggelre lehullt a hó. Minden fehér lett. A villanydrótokon a verebek fekete pontok a kottalapon. Rekviem.

Nőtt az influenza által okozott halálesetek száma

Országos visoznylatban 142-re nőtt az influenza által okozott halálesetek száma, miután egy 18 éves Prahova megyei fiatalembernél és egy 60 éves Argeş megyei nőnél is beigazolódott, hogy a vírus miatt vesztették életüket. Mint az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP) szerdai közleményéből kiderül, az idei szezon kezdete óta immár 142-en haltak meg influenzában. A 141. áldozat egy 60 éves Argeş megyei nő volt, aki több betegségben is szenvedett, ám nem volt beoltva a vírus ellen. A 18 éves Prahova megyei fiatalnak is voltak más betegségei, de nem oltatta be magát. Sorina Pintea egészségügyi miniszter január 30-án hivatalosan influenzajárványt hirdetett. Az influenza által okozott halálesetek száma meghaladta a 2017–2018-as szezonban regisztráltak számát, akkor 129-en vesztették életüket a vírus miatt.

Újabb áldozat megyénkben is

Bár még mindig magas a nyilvántartásba vett légúti megbetegedésben szenvedők száma, dr. Stelian Caragiaur, a megyei közegészségügyi hatóság szóvivőjének tájékoztatása szerint enyhén csökkenni kezdett a korábbi adatokhoz képest. Míg február második hetében 4.872 beteget regiszráltak, és 77-et utaltak kórházba közülük, az elmúlt héten 4.763-an jelentkeztek az orvosnál, és 61-en szorultak kórházi ellátásra. Tüdőgyulladással február első hetében 1.972 beteget diagnosztizáltak, akik közül 131-et kórházban ápoltak, a múlt héten 1.789 új esetet jelentettek, 126 beteget kórházba utaltak.

Az influenza vírusát megyénkben összesen 18 betegnél mutatták ki, négyen életüket vesztették. Egy 87 éves férfi, akinek több egyéb társbetegsége is volt, az elmúlt vasárnap halt meg, és ezzel négyre nőtt a halálos esetek száma.

Az A-típusú hepatitiszes esetek számáról nem tudtunk meg adatokat. Az idén nem volt egyetlen kanyarós beteg sem megyénkben. *(b. gy.)*

Anyák és apák

Francia vitatéma

A francia nemzetgyűlés múlt kedden első olvasatban elfogadta, hogy az iskolai dokumentumokban a gyerekekért felelős jogi személyek nemére ezentúl nem történik utalás: a korábbi apa és anya megjelölést hivatalosan a szülő 1 és szülő 2 elnevezés váltja fel. A kormánypárti képviselők szerint a társadalmi egyenlőség miatt kellett az intézkedést elfogadni, azért, hogy „senki ne érezze magát egy meghaladott családmodell miatt kirekesztve” – hangzott el az M1 aktuális csatornán, ahol Földi Rita klinikai szakpszichológus felhívta a figyelmet arra, hogy a szülő 1, szülő 2 elnevezés is diszkriminatív a többségi családokhoz tartozó gyermekek számára – tudósít az MTI.

A hír kapcsán hamarosan több helyesbítés is napvilágot látott, ugyanis a francia kormány visszavonta a szülő 1, szülő 2 megnevezéseket. Egy kormánypárti képviselő módosítást terjesztett elő, miszerint a nyomtatványokon ezentúl kétszer az „anya/apa” megnevezés szerepeljen, a szülők pedig kiválaszthatják a rájuk vonatkozó megnevezést. Ez lehetővé teszi, hogy az azonos nemű párok gyerekeinek helyzete is megjelenjen az iskolai dokumentumokban. A két anya vagy két apa bejelölést az oktatási miniszter is elfogadhatónak tartja, „mert így valamennyi gyerek jól érezheti magát az iskolában”.

Jó dolguk van a franciáknak, hogy ilyen témákon és nem például iskolák bezárásán kell vitatkozzanak! *(b.)*

Ember és állat harmóniája

Cicabetegségek és kiszűrésük

Manapság egyre többen fogadnak örökbe kóbor kiscicákat, ami örömteljes a gazdátlan állatok számára. Talán egy nap is elég ahhoz, hogy az ember szívéhez nőjön egy doromboló szőrmók. Az viszont mindenkit szomorúsággal tölt el, amikor kiderül, hogy kedvencük gyógyíthatatlan betegségben szenved. A legveszélyesebb betegségekkel a következő részekben foglalkozunk.

Szer Pálosy Piroska

Az utcáról megmentett cicák nagyon sokféle betegségben szenvedhetnek, vagy vírushordozók lehetnek. Ezért a talált állatok esetében a szakemberek a szűrővizsgálatok elvégzését, illetve a védőoltásokat javasolják.

Annak ellenére, hogy az emberre nem jelentenek veszélyt, a vírustesztek elvégzését ajánlják – ami esetenként költséges lehet –, hogy a családnak később ne kelljen fájó szívvel búcsúznia a megkedvelt háziállattól, vagy legalább tudatában legyenek és lelkileg felkészüljenek rá, ha a gyógyíthatatlan kórt diagnosztizálják.

– Általában milyen betegségeket azonosítanak a talált cicáknál? – kérdeztük a Noé Bárkája kisállatklinika vezetőjét, *dr. Pálosi Csabát.*

– A betegségek közül említsünk meg néhányat: a macskaleucosis, a macskák fertőző hashártyagyulladása, vírusos immunhiányos betegsége (macska-AIDS), macskanátha, calicivírusos macskanátha, a herpeszvírus okozta felső légúti megbetegedés, a papagájkór, a fertőző bélgyulladást okozó parvovírus, de még sorolhatnánk…

– A védőoltások nyújthatnak-e ezekre védelmet?

– Sajnos, vannak olyan betegségek, amelyekre a védőoltás nem jelent megoldást.

Macskaleucosis

– Elöljáróban kezdjük talán az egyik legveszélyesebb betegséggel, a macskaleucosisszal. Mi okozza, és miként nyilvánul meg?

– A macskaleucosist egy onkogén retrovírus okozza, amely a fehérvérsejtek daganatos elfajulását idézheti elő, és a macskák egyik legveszélyesebb betegségeként ismert. A fertőzött macskák közvetlen kapcsolattal, nyállal, orrváladékkal, de leginkább a vér útján továbbítják a fertőzést. Gyakori az utcai marakodás során történő fertőződés, de akár a méhen keresztül is átjut, így megeshet, hogy egy kismacska már fertőzötten jön a világra. Olyan vírusos betegség, amelynek gyógykezelése nem ismert. A macskák vírusos fehérvérűsége ellen viszont lehet védőoltással védekezni.

– Milyen tünetei vannak a fertőzésnek?

– A vírusfertőzés lappangási ideje változó, mivel a vírus hosszú ideig tünetmentesen rejtőzhet a szervezetben, majd egy jelentéktelen betegség következtében indul meg a vírusszaporodás a meggyengült szervezetben, és okoz lázas tüneteket. A lép- és májnagyobbodás miatt megnagyobbodott előhasi táji és általános lesoványodás jelentkezhet.

– Kiszűrhető a kór?

– A macskaleucosis egyértelműen diagnosztizálható a vérvizsgálatból. Ezért utcáról vagy menhelyről befogadott kismacskáknál fontos a vírustesztek elvégzése.

– Megelőzhető-e a betegség?

– A legfontosabb a megelőzés. Amennyiben egy macska találkozhat más macskákkal is, a negatív vérteszt után érdemes védőoltást adni neki, és a marakodás elkerülése érdekében ivartalanítani. Egyébként az ivartalanítással lehetne megelőzni a rengeteg kóbor kismacska világra jöttét is.

Macskaleucosis esetén fontos a beteg állat elkülönítése, hogy más macskákat ne fertőzhessen meg. Ezután tüneti kezelést és immunerősítést kell alkalmazni, amíg az állat általános életminősége nem romlik le teljesen.

A macskaherpeszvírus

– Sok olyan kóbor kiscicát látni, amelyiknek váladék gyűlik a szeme köré. Az is fertőző betegség jele?

– A felső légúti megbetegedést a macskaherpeszvírus okozza. A kórokozó gyorsan terjed a fertőzött váladékokkal. Csökkent immunrendszer mellett fiatal vagy idős korban, illetve más betegséghez társultan komoly megbetegedést okozhat.

– Milyen tünetekkel jár?

– Néhány napos lappangási idő után láz, levertség, étvágytalanság jelentkezik, majd légcső- és orrnyálkahártya-gyulladás miatt orrfolyás, tüsszögés, nyálazás, köhögés, nehézlégzés jellemző. Gyakori a kötőhártya-gyulladás, kipirult, váladékos szemmel, időnként szaruhártya-gyulladással, elhomályosodott szaruhártyával. A vírusfertőzéshez bakteriális felülfertőződés társulhat, ilyenkor gennyes váladékozás kíséri. A macskaherpeszvírus fertőzhet méhen keresztül is, így magzatelhalást, vetélést, illetve fertőzötten született kismacskákat eredményezhet.

– Megelőzhető-e a herpeszvírus?

– A macskaherpeszvírus a kombinált védőoltásokban jelen van, így ezekkel védekezni lehet a betegség ellen. A megbetegedett macskákat csak tüneti kezeléssel (vírusellenes szemcsepp, antibiotikum, nyálkaoldók) lehet kúrálni.

Kettős szakmai szerepkörben (1. rész)

A modern kuruzslás korában

Sokszor és szívesen tart előadást Erdélyben. Élmény volt hallgatni az RMOGYKE továbbképző tanfolyamán, az egyetemi hallgatók tudományos diákköri konferenciáján, visszatérő előadója a Székelyudvarhelyen szervezett gyógyszerészeti és orvosi tanácskozásoknak. A Pécsi Rotary Klub Alapítvány kuratóriumának elnöki tisztségében hasznos és fontos Erdélybe irányuló segédprogramok kezdeményezője és irányítója. Népszerű diákjai és munkatársai körében is, szenvedélyesen beszél a hivatásról, szeretettel emlékezik erdélyi származású tanítómesterére és elődjére.
Dr. Botz Lajos **professzorral, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Kara Gyógyszerészeti Intézetének igazgatójával, a Klinikai Központi Gyógyszertár vezető főgyógyszerészével munkahelyén beszélgettem.**

Bodolai Gyöngyi

Otthonos hangulatú dolgozószobájában a festett üvegablakok Marosvásárhelyt, a szekrény tetején sorakozó díszes kiképzésű patikaedények egy számomra kedves vidéki városka gyógyszertárát és a segesvári patikamúzeum gyűjteményét idézték, a festmények pedig az elődök tisztelete mellett a művészet iránti szeretetéről tanúskodtak.

– Bár szokványos a kérdés, a pálya elnőiesedéséből kiindulva mégis fölteszem: érettségiző fiatalemberként milyen hatásokra döntötte el, hogy gyógyszerész lesz?

– A Baranya megyei Dunaszekcsőről származom, ami közrejátszott abban, hogy ezt a szakot választottam. Faluhelyen a gyógyszerész minden tekintetben elismert személyiségnek számított, aki a szakmája mellett a szőlőpermetezés, a borok, az erdei gombák szakértője és toxikológus is volt egyben, az univerzális értelmiségi szerepét töltve be a vidéki közéletben. Példája kezdettől hatott rám, majd később gimnazistaként a biológia vonzott, és leginkább az, hogy miből lehet gyógyító anyagot előállítani. Ennek az érdeklődésnek a hatására döntöttem a gyógyszerészet mellett. Az egyetemen tevékenyen részt vettem a tudományos diákköri munkában, ösztönzőleg hatott rám, hogy díjakat nyertem, és akkor már biztos voltam abban, hogy jól választottam. 1981-ben végeztem a Budapesti Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. Pályakezdő tudományos segédmunkatársként a Magyar Tudományos Akadémia vácrátóti intézetében helyezkedtem el, ahol növényi anyagok gyógyszeripari hasznosításával foglalkoztunk. Nem a klasszikus gyógynövényekkel, hanem azokkal, amelyek alapanyagként hatékonyabbá tehetik egy gyógyszer előállítását. Slágertémának számított akkoriban, hogy a Cavinton alapanyagát olcsóbban és hatékonyabban elő lehet-e állítani növényekből. Az elválasztástechnikát kutattuk: hogyan lehet egy összetett biológiai mátrixból a vélt gyógyító anyagot kinyerni, vizsgálni, azonosítani, felhasználni. Ez volt tudományos diákköri és egyetemi doktori értekezésem témája, ennek köszönhetem pályám további alakulását. *Mészáros Sándor* témavezető oktatóm kollégája *dr. Nyiredi Szabolcs*, aki szintén egyetemi oktatóm volt, a későbbi akadémikus (híres erdélyi orvos-gyógyszerész család leszármazottja), a zürichi ETH gyógyszerészeti intézetébe került előbb mint ösztöndíjas kutató, majd pár év után mint docens. Ott is hasonló témával foglalkozva elnyert egy önálló kutatási pályázatot, ami lehetővé tette, hogy fiatal munkatársakat vegyen fel. Így kerültem Zürichbe, ahol több mint három évig dolgoztunk együtt. Ez idő alatt több szabadalmunk és sok tudományos cikkünk született. Mivel hét év után „visszapályázott", és a Gyógynövénykutató Intézetnek lett az igazgatója, én még maradtam, hogy a témát lezárjam. Kapcsolatunk továbbra sem szakadt meg. A későbbiekben ő volt a magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnöke, ez idő alatt én a főtitkári tisztséget töltöttem be.

– Ezek után sem a kutatás, sem a főváros nem volt elérhetetlen álom. Miért választotta Pécset, ahol abban az időben nem is működött még gyógyszerészeti kar?

– Kezdetben a Természettudományi Karra kerültem, majd a vidéki élet iránti vonzódásom is közrejátszott abban, hogy hallgattam elődömre, az erdélyi örmény orvos-gyógyszerész családból származó *Dávid M. Ferenc* egyetemi főgyógyszerészre, akit nagyon tiszteltem. Már nyugdíjba készült, ezért rábeszélt, hogy előéletem, valamint az általa megítélt felkészültségem alapján helyes volna, ha pályáznék az Egyetemi Gyógyszertár (Klinikai Központi Gyógyszertár) főgyógyszerészi állására, amit meg is tettem. A rendszerváltás utáni években az egyetem több programja szimpatikus volt számomra, ugyanis akkoriban sok mindent kedvezőbbnek láttunk, és vezetőink is így gondolkoztak. Miután elnyertem az állást, az is tetszett, hogy az egyetem *Szolcsányi János* farmakológus akadémikus vezetésével célként fogalmazta meg, hogy szükség van Pécsett is a gyógyszerészképzés kialakítására, ugyanis az orvos- és fogorvosképzés mellől hiányzott a gyógyszerészeti oktatás. Az 1997-től kezdődő előkészületek után 2000-ben indult a képzés, a gyógyszerészeti kar 2016 januárjától önállósodott. Időközben szakgyógyszerészi, szakfelügyelői és gyógyszerügyi menedzseri képzést szereztem, majd PhD fokozatot és habilitációs oklevelet. 2007 óta egyetemi tanár vagyok, és 2002-től vezetem a Gyógyszerészeti Intézetet és a Klinikai Központi Gyógyszertárat.

– A kutatást követően látszólag a szakma gyakorlati oldalára váltott. Vagy maradt mind a kettő?

– Az Egyetemi Gyógyszertár, ahogyan akkoriban nevezték, a klinikán ápolt betegek gyógyszerellátásának a hátterét biztosítja. Ott

dolgozni sokirányú gyakorlati munkát jelent. Saját infúziós laborjában akkoriban 80-100.000 palack infúziós gyógyszer készült évente. A választásom mégsem bántam meg, mert mindig úgy éreztem, hogy amit kutatóként a laborasztal mellől elgondolunk, annak a gyakorlata külön tudást, más látásmódot igényel. Ez a kettősség ma is létezik. A Gyógyszerészeti Intézet, amelyet vezetek, két lábon áll: az egyik az oktatás, kutatás fiatal PhD-hallgatókkal, a másik a klasszikus klinikai vonal, amely a teljes pécsi fekvőbetegrendszert látja el gyógyszerrel. Az intézet központi részén kívül van egy nagy onkológiai laboratóriumunk, ahol a betegre szóló egyedi gyógyszerelés előkészítését végezzük. Az oktatói munka mellett a gyakorlati ismeretet, felkészültséget igénylő munkakört is ellátni fáradságos ugyan, de közelebb tartja az embert ahhoz, hogy amit elméletileg érdekes témának tart, azt a gyakorlatban is kipróbálja. Mára ezt a „kettős szakmai szerepkört", azaz a gyakorlati klinikai gyógyszerészetet és oktatást azért sem akarom szétválasztani, mert nagyon fontosnak tartom, hogy a gyógyszerészképzésben is legyen olyan egyetemi oktató, intézeti szerepvállalás, ami a hallgatóknak már a graduális képzés alatt is olyan ismeretanyagot tud átadni, amely közel áll a gyógyszerészi, gyógyszerterápiás és betegellátási gyakorlathoz.

– Említette a doktori képzésben részt vevő hallgatókat, szívesen jönnek az intézetbe?

– A fiatalokat gyógyszerészként, orvosként sokkal pozitívabban értékelem, mint ahogy sokan vélekednek. Úgy látom, hogy csak a valóság „húzza le" őket, az a hierarchikus „feudalisztikus" rendszer, ami számukra nehezen elfogadható. Ahogyan az sem, hogy pluszpénzért különvállalásokra, -munkára is kényszerülnek. Szeretnek olyan dolgokkal foglalkozni, amelyekről értik, hogy a gyakorlatban miért szükségesek. Így például egy hallgatóm azt vizsgálja, hogy a különböző digitális azonosító rendszerek hogyan növelhetik a gyógyszerelés biztonságát. Egy csoportunk a gyógyszerhamisítással, az új kihívást jelentő internetes gyógyszerforgalmazással foglalkozik.

– Mindkét jelenség máshol is nagyon időszerű.

– Erdélyi kollégákkal közösen is megjelent egy közleményünk, ami azt igazolja, hogy a laikus emberek ugyanannyira védtelenek, mint nálunk. A többségben nincs igazán félelem. Próbáljuk követni, hogy mi motiválja ennek a piacnak a működését, milyen veszélyt jelent a betegekre. Több ilyen témánk is van, amelyek azt igazolják, hogy a gyakorlatból adódó probléma igényesebb megoldásával segíteni tudunk.

– Említette a generikumokat; az eredeti szabadalom lejártával az ugyanazt a hatóanyagot tartalmazó készítményekkel szemben sokszor bizalmatlanok a betegek. Azt gondolják, hogy az eredeti, drágább hatóanyag jobb, s még akkor is azt választanák, ha a pénztárcájuk kevésbé engedi meg. Másrészt a romániai nagyvárosi patikák többségében, a gyógyszertár-hálózatok egységeiben általában csak a drágább gyógyszereket forgalmazzák. Ami kereskedelmi szempontból érthető, ugyanis a szabályt, amely előírta, hogy a meglévőktől bizonyos távolságra lehet új gyógyszertárat nyitni, már régen nem tartják be. Egymás után jelennek meg az új patikák, és mindenik meg akar élni.

– Romániában sokkal jobban elengedték a helyzetet azzal, hogy úgymond a szakmaiságot megfelelően megőrző és szavatoló szabályozás nélkül liberalizálták a piacot. Nálunk is volt egy kisiklás 2006-ban az SZDSZ-vezetés alatt, de ezt 2010-ben, amennyire lehetett, visszafogták, és nagyon sok program, kötelezettség van arra nézve, hogy a szakmai tartalom megmaradjon. Erre még van remény, de a határon túl a remény is mintha veszni látszana. Meggyőződésem szerint ez nagyon sokba fog kerülni az országnak, a betegeknek, csak egyelőre még nem annyira szembetűnő a károkozás. Az üzleti szempont előre helyezése eredményezi azt, hogy a beteget nem szabad elengedni csak azzal a gyógyszerrel, amiért betért, azok kiegészítésére minél több más egyéb készítményt is el kell még adni.

Először az amerikai helyzetről szóló írásokban olvastam arról, hogy a nagy hálózatoknál dolgozó gyógyszerészeknek komoly lelkiismeret-furdalást okozott, hogy a tanultakkal és szakmai hitükkel nem összeegyeztethető ajánlásokra, gyógyszerváltásokra kényszerítik őket.

Ezenkívül kifutóban van az a gyógyszerész korosztály, amely a betegek többségének a lehetőségeit tartja szem előtt, miközben ma is gyakran hivatkoznak arra, hogy a gyógyszerészek hivatást gyakorolnak. Alaposan „beleolvastam magam" ebbe a témába, majd arra a következtetésre jutottam, hogy a hivatás és a foglalkozás gyakorlása között az a lényegi különbség, hogy a hivatást gyakorlóban megbízhat a kliense, hogy az ő érdekét képviseli, és nem a saját üzleti érdekét helyezi előtérbe. Rábízhatja a titkát, baját, amire megfelelő választ kap. Így van ez az orvoslásban is, ahol a felírást jutalmazó céges receptpénznek lehet nagy befolyása. Szoktam sokkoló előadásokat tartani a hivatásról, annak feltételeiről. A kifejezés valamikor arra vonatkozott, aki vasárnap is dolgozhatott: a pap, az orvos, a gyógyszerész, mert a köz érdekében cselekedtek. Akit nem ez a cél vezérel, az ne beszéljen hivatásról, mert valójában pénzért foglalkozást gyakorol.

– Ezekre a kihívásokra hogyan válaszolhat a gyógyszerészképzés?

– A korszerű gyógyszerészi szaktudás elengedhetelen részévé vált napjainkra az orvosbiológiai, klinikai és gyakorlati gyógyszerterápiás ismeret, ugyanis a gyógyszerészek munkája is csak ezekkel együtt formálódhat teljes, beteg- és közhasznot eredményező egésszé. Ebbe az irányba kell fejlődniük az egyetemi képzőhelyeknek is, ezen cél alapján kell megújítani az egyetemi képzést. Így például a mi intézetünkben a gyógyszerészképzésben a gyakorlat során felmerülő problémákból nőnek ki azok a témák, amelyeknek érdemesebb alaposabban utánanézni, érdekes kutatási témaként feldolgozni őket.

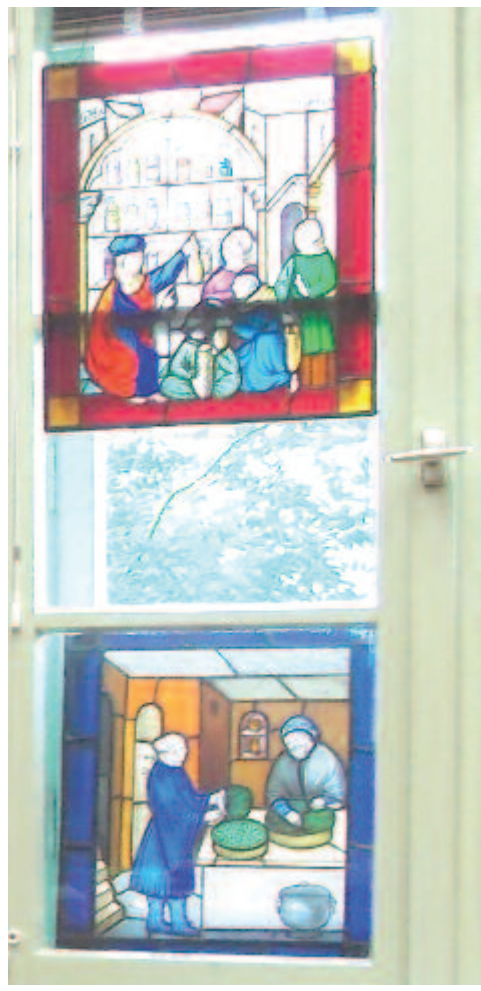

– Feltételezem, hogy az úgynevezett étrendkiegészítők sem kerülik el a figyelmüket.

– A gyógyszerekhez hasonlatos, de gyógyszernek nem minősülő termékköröket illetően azt szoktam mondani, hogy a középkori kegyszer- és csodaárusok világa jött vissza, azzal a különbséggel, hogy jóval nagyobb szerepet kapnak, mert az interneten és a sajtóban villámsebességgel és szabadabban több embernek nagyobb butaságokat lehet mondani. Mivel a gyógyszert rendszeresen szedő betegek több mint nyolcvan százaléka úgy gondolja, hogy amikor orvoshoz fordul, ezeknek a termékeknek a használatáról fölösleges beszámolni, ez megerősít abban, hogy jó érzékkel kezdtünk el már korábban a témával foglalkozni.

– Miért is számolnának be, ha azt hiszik, hogy szelíd, kedves gyógynövény-készítményekről van szó mutatós csomagolásban?!

– Valóban jó a marketingüzenetük, de sajnos iszonyatos mennyiségű pénzt vonnak el a betegektől. Ebben a témában *Márai Sándort* szoktam idézni. *Kuruzslók hajnala* című esszékötetében 1930-ban már mindent megírt, amit a „Zeileis-svindli" kapcsán a korabeli csodaszerről írni lehetett. Kisesszéjében megállapítja, hogy amikor az egészségügy azt mondja, hogy nem nagyon van mit tenni, de azért még igyekszik segíteni, akkor gyakran közbeléphetnek olyan „kuruzslók", akik a reményt kínálják és adják el, különböző csodaszerek és csodakezelések bevetésével.

A modern kuruzslás kora hihetetlen arányban téveszti meg az embereket. Szakszerűen úgy szoktam fogalmazni, hogy az úgynevezett „reményipar" napjainkra a modern európai medicina eredményességének egyik legnagyobb hatású torzító tényezőjévé vált. Ebben az a bosszantó, hogy sok pénzért megtéveszti a betegeket, hamis üzeneteket közöl, amelynek hatására egyesek lemondanak a megfelelő terápiáról. Egyik ismert magyar énekesnőnek volt egy onkológiai esete, amiről a bulvármédiában öles betűkkel hirdették, hogy gyógyszerek nélkül meggyógyult. Utána kisbetűkkel azt írták, hogy a sugárterápián, a kemoterápián kívül minden más orvosi beavatkozást elutasított.

Ezzel a témával olyan szempontból foglalkozunk, hogy mi a beteg kitettsége, milyen arányban fordulnak ehhez a módszerhez, mennyiben torzítja az alkalmazott gyógyszeres kezelést. Vannak erre felméréseink, elemzéseink, publikációink. Ehhez kapcsolódik az internetes forgalmazás, amely új kihívást jelent. Másfél évtizeddel ezelőtt senki sem gondolta, hogy ilyen méretű problémává válik.

Hármas könyvbemutató

Asztalos Enikő néprajzkutató hármas könyvbemutatójának a Marosvásárhelyi Tudományos és Kulturális Egyetem (MTKE) adott otthont február 6-án. A három kötet a szerző 14., 15., 16. könyve. A helyszín nem véletlen. Mint az egyetem (akkoriban Népi Egyetem) magyar néprajz és népművészet szakának oktatója, egész Erdélyt átfogóan több mint hatszáz hallgatót vezetett be a kutatás tudományába, a különböző intézményeknél a szakmai véglegesítéshez, népi iparművészek vállalkozásához nyújtott szakmai igazolást. Gyűjtők egész tábora alakult ki körülötte, akik rangos pályázatokon értek el szép eredményeket dolgozataikkal.

Kiss Julianna

Asztalos Enikő nem hagyta abba a gyűjtőmunkát. Mint a népi összművészet elkötelezett csodálója és ismerője, újabb és újabb témákat talált, és gyűjtött, amint azt a három megjelent könyv is tanúsítja. A tőle megszokott igazságérzettel és őszinteséggel vallott arról, hogy a kötetekben kért gyűjtéseket tulajdonképpen a Népújság szerkesztőjének, Bodolai Gyöngyinek a biztatására és kérésére kezdte el, és a munka eredményességét a Népújság Harmónia rovatában megjelent tanulmányai rendkívüli módon elősegítették. Hiszen azokban a falvakban, ahol a Népújságnak bár egy előfizetője van, az ügy mellé álltak, előkeresték a szekrények, ládák alján heverő régi viseleteket.

Az egybegyűlteket *dr. Csegzi Sándor* igazgató köszöntötte a könyvek kiadását is támogató MTKE nevében. A könyvek bemutatását maga a szerző vállalta. A rendezvényre a kiadványok támogatóit hívta meg, hogy az anyagi hozzájárulást könyvvel hálálja meg. Magánszemélyek, a Maros megyei EMKE, az előbb említett MTKE, református egyházközségek, nőszövetségek, alapítványok, egyesületek találhatók a könyvek végén közölt támogatói listán, jelezve, hogy milyen fontos és hiánypótló munkát végzett Asztalos Enikő tanárnő, amikor összegyűjtötte a Kis-Küküllő mente, a Kis- és Nagy-Küküllő köze, valamint öt Felső-Maros menti falu régi, székely népviseletét. A gyűjtés szinte az utolsó órában történt, nagyon idős adatközlők, azóta nyugdíjba vonult lelkipásztorok segítségével. A két népviseleti kötetnek gazdag a képanyaga. Az előkerült régi viseletek fényképei új keletűek, de vannak régi fotók is mint kor- és témabizonyítékok.

A harmadik kötet tulajdonképpen az első gyűjtés anyaga, hiszen Asztalos Enikő először a Maros megyében fellelhető kézimunkák eredetét, előfordulásait, felhasználási módjait gyűjtötte össze. A könyvből megtudhatjuk, milyen fajta kézimunkák fordultak és remélhetőleg fordulnak elő Maros megyében, falun és városon, mi az eredetük, milyen a motívumkincsük, milyen anyagból szőtték, milyen anyagra milyen fonallal varrták stb. Aki a finom papírra, gazdag képanyaggal nyomtatott százoldalas könyvet a kezébe veszi, azt is megtudhatja, milyen jelképeket találunk a magyar kézimunkakincsben, hogyan használhatjuk ezeket napjainkban. Nem is olyan régen az asszonyok lakásuk díszítésére maguk varrta, hímezte kézimunkákat használtak, ezekkel tették egyedivé házukat. Sokféle és szerteágazó munkájukat ma már csak a szekrények őrzik. Tisztelet a kivételnek, de a modern lakásokból száműzték a magyar népi kézimunkákat. A tanárnő ismer olyan személyeket is, akik szemétre dobták, elégették saját vagy édesanyjuk, nagyanyjuk lélekkel varrott keze munkáját.

Az a világ, amikor még hordták a népviseletet, népi kézimunkával díszítették a lakást, már a legtöbb helyen megszűnt, de mégis vannak, akik megőrizték az örökséget vagy annak egy-egy darabját. Asztalos Enikő nagy szaktudással összegyűjtötte, szavakba foglalta, hogy emlékezzünk, tanuljuk újra népi kultúránkat, mélyítsük el értékrendünket. Mint e régi világ új nemzedéke, minden a miénk, csak érte kell nyúlnunk. Még itt van minden elérhető távolságra. Elérhetővé teszik számunkra a gyűjtések, a könyvek. „Mélységes mély a múltnak kútja” (Thomas Mann). Merítsünk belőle.

Asztalos Enikő a Népújság Harmónia rovatában megjelent gyűjtőmunkájának gyönyörűséges eredménye például a székelybői református és katolikus templom magyar népi kézimunkákkal való díszítése. A kicsi falu asszonyai a mintakincset a tanárnő útmutatásai alapján választották ki. A könyvbemutató közönségét a tanárnő arról is örömmel tájékoztatta, hogy vannak még nagyszerű példák arra, hogy a régi népviseletet, a szép, eredeti kézimunkákat nemcsak hogy nem hagyják veszendőbe menni, de ismét varrják. Magyarón például kézimunkakört alakított a lelkésznő. Először a magyarói református templomot díszítették fel a református nőszövetség kézimunkaköre által varrt keresztszemes munkákkal, most a toldalagi

templom feldíszítésén fáradoznak. Feltétlenül említést érdemelnek a sáromberkiek is, akik még a gyűjtés ideje alatt új, eredeti minták alapján keresztszemes kézimunkákat varrtak a sáromberki református templomba.

A hagyomány ápolásában, az eredeti népi kézimunkaminták felhasználásában az unitáriusok is élen járnak. Az Unitarcoop Alapítvány évek óta magasra tartva viszi a magyar kézimunkakincs zászlaját. Értékes, igényes munkát végeznek, Asztalos Enikő tanárnő, néprajzkutató tanácsát is mindig megfogadták.

Ami pedig a viseletet illeti, a messze földön híres szászcsávási kórus teljes női ruházatát az Asztalos Enikő gyűjtése nyomán napvilágra került régi viselet mintájára varratták újra, cserélték ki vadonatúj-régire.

Asztalos Enikő arra biztat, hogy hordjuk büszkén régi viseletünket konfirmációkor, ünnepekkor, és házunkat díszítsük a magunk magyaros módján. Tegyük egyedivé lakásunkat, ne majmoljuk a személytelen, jellegtelen, idegen lakberendezést, lakásdíszítést. Rajtunk múlik, hogy helyet találjunk ezeknek az értékeknek a mai világban is. Ha Nyugat-Európát járjuk, örömmel tapasztalhatjuk, hogy vasárnaponként, ünnepekkor, fesztiválokon, szállodákban, éttermekben az egész család népviseletbe öltözik. Mi miért maradnánk le? Népviseletünk egyedi, sajátos, gazdag, kézimunkáink különlegesen szépek. Mutassuk meg a világnak! Nemzeti hovatartozásunkat valljuk meg, amikor felvesszük a népviseletet, a magyar kézimunkák gazdag motívumkincséből merítve díszítjük lakásunkat. Nemzeti öntudatunkat ápoljuk, amikor megőrizzük a hagyományainkat, nemzeti önazonosságunk letéteményesei ezek a kézimunkák, viseletek.

A könyvek az Erdélyi Gondolat Kiadónál jelentek meg 2019-ben.

Gyógyító magvak (4.)

Az ánizs

Számos növény több ezer éven keresztül közkedvelt volt, és napjainkban is változatlanul népszerű. Ezek egyike az ánizs, latin neve Pimpinella anisum.

Veress László

A segesvári gyógyszertári múzeum polcain látható tárolóedény SEMEN ANISI felirata tanúskodik arról, hogy a 18. században tájainkon is használták gyógyszerként, fűszerként. Az ánizs további magyar nevei: fűszeránizs, illatos ánizs, közönséges ánizs.

Az ánizs, amelynek leggyakrabban használatos része, a magok éréséhez meleg nyárra van szüksége, inkább a Földközi-tenger térségében terjedt el, onnan származik, és ott napjainkban is nagy mennyiségben termesztik, kereskedelmi célra is. Írásbeli bizonyítékok vannak arról, hogy a XIV. század elején már Európa több országának kertjeiben is termesztették, például Angliában, ahol az ánizsmagot ruhák illatosítására használták, és a kereskedők külön ánizsadót fizettek, vagy adójukat ánizsmaggal is törleszthették.

A Bibliában többször – Márk és Lukács evangéliumában is – említésre kerül az ánizs. Az ókori görögök, rómaiak főleg fűszerként használták, de javallották gyomorrontás ellen is. A rómaiak rendszeresen ánizsos süteményekkel fejezték be lakomáikat, a könnyebb emésztés reményében.

A középkorban „solamen intestinorum”-nak, azaz a belek vigasztalójának is nevezték. A franciák már a 9. századtól készítenek ánizsos cukorkát. A március végén, április elején vethető növény egyéves, tápanyagigényes, 40-60 cm magasra nő, júliusban virágzik, termései augusztusban érnek. Az egész növény illatos. Szárait a virágzat barnulásakor kell levágni, összekötni és árnyékos, fedett helyen utóérlelni, szárítani. Termése (magva) szürkészöld vagy barnásszürke, fordított körte alakú, népszerű fűszer. Sütemények, kompótok, lekvárok, gyümölcslevek, italok – likőrök, pálinkák – adalékanyaga, cukorkák ízesítésére használják.

A 18–19. században élt elődeink is fűszerként és gyógynövényként használták. Gyógynövényként emésztési panaszokban felfúvódás-oszlatóként, szélhajtóként, ezenkívül köptetőként, köhögéscsillapítóként és afrodiziákumként is alkalmazták. Pápai Páriz Ferenc Pax Corporis című orvosló könyve (Kolozsvár, 1690) negyedik részében olvashatjuk: „gyomrot és béleket erősítő s szelet oszlató az ánizsvíz, reggel és estve lefektekor élvén véle”.

Számos, gyógynövényekkel foglalkozó jelenkori tanulmány, leírás is megerősíti, hogy az ánizsmagvak gyógyhatásúak: étvágyjavító, emésztést serkentő, vértisztító, hurutoldó, köhögéscsillapító, idegerősítő, felfúvódást szüntető, gyomor-, bél- és epebántalmak elleni szer. A gyermekgyógyászatban mint szélhajtó szinte nélkülözhetetlen. Használják még gyenge hashajtónak, köpet (secretum) gyorsabb kiválasztására, szoptató anyák tejkiválasztásának fokozására. Érdemes használni hasmenés, gyomorfertőzés, hányinger esetén. Gyógyszerekhez ízjavítóként is adják.

Az ánizsmagban számos vitamin és ásványi anyag található, például A-, B-, C-vitamin, kalcium, magnézium, foszfor, kálium, cink, mangán és vas, amelyek a szervezet méregtelenítését, az izmok regenerációját és az idegrendszert serkentik, mérsékelik a reumás és ízületi gyulladás miatt jelentkező fájdalmakat.

Külsőleg a tetveket elpusztítja, kenőcsökben, borszeszes oldatokban fejtetű ellen is használják. Az ánizsmag alkoholos kivonata több baktériumfajta és gomba ellen bizonyult hatásosnak.

Az ánizsmagból illóolajat párolnak, vízgőzzel 6-8% ánizsolaj vonható ki. Az ánizsmagból készült teát sokan kedvelik. Készítéséhez egy teáskanálnyi ánizsmagra öntsünk két-három deciliter forró vizet, hagyjuk állni 15 percig, majd szűrjük le. Leszűrés után azonnal fogyasztható.

A sokoldalúan használt ánizsnak nemkívánatos mellékhatásai is lehetnek, fogyasztása naponta legfeljebb háromszor ajánlott, például tea formájában. Gyakrabban történő fogyasztása migrénes fejfájást, émelygést, hányingert okozhat. Más fűszerekhez hasonlóan sokan vannak, aki az ánizst nem kedvelik.

Az asztrológus üzenetei

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Tóth Sándor

Kedves Olvasók!

Idén február 19-től március 20-ig tartózkodik a Nap a Halak jegyében. Ebben az időszakban mondhatunk le végérvényesen a télről, és kezd kiegyenlítődni a nappal és az éjszaka.

A tél a lezárás, befelé fordulás, az erőgyűjtés ideje. Ezen belül a Halak periódusban az álmodozó természet felkészül az ébredésre. A hóvirág, a tavasz hírnöke jelzi, hogy nemsokára minden újrakezdődik a föld alatt és a föld felett, kezdenek összesűrűsödni az energiák, mintegy előkészítendő az újjászületést. Mi, emberek, ugyanúgy járjuk a Sors ciklikus spiráltáncát. Éveken, évtizedeken, majd életeken át utazunk, és tanuljuk tudatosan vagy tudattalanul azt, amit valamelyik dimenzióban, égi szférában feladatként kaptunk.

A Halak-ember a szellemi fejlődés 12. stációját képviseli. Számára az rendeltetett, hogy átélje az egységet. Az egyén, az ego megtapasztalja, hogy önmagában képtelen és értelmetlen a létezés. Egymásra utaltságunk hárítása az élet tagadása. A Halak jegyét a Jupiter bolygó uralja. Ez erős jelzés arra, hogy az elfogadás lehetősége a Nyilashoz képest kibővült. A lemondással eggyé válni, a veszteséget, mely csak a külvilág szemében az, önzetlen adásként megélni a nagy lehetőség számára. Áldozatot hozni jó érzés. Áldozattá válni kellemetlen. Oda tudom-e adni, amit tőlem kérnek, vagy elragadja-e a Sors azt, amihez fogval, körömmel ragaszkodunk? Ez a „nincs” megélésének bipoláris lehetősége. A Halak a világ nagy álommágusa. Illúziógyáros a legmagasabb szinten. A kérdés, ami felvetődik, hogy jó-e álmodozni? Vagy pedig kapaszkodnunk kellene mindenáron a racionalitás rideg láncába? A biztos életöröm lehetőségének illúziója előreviszi vagy gátolja a földlakót? Az álom és ébrenlét ritmusos váltakozása az emberi élet velejárója, kettős életre determinál. Az álomtudatban szervezetünk regenerálódik, töltekezik azzal az univerzális energiával, melynek befogadása nélkül képtelenek lennénk élni. Szellemi kutatók számára tapasztalható, hogy az emberi szervezet energiakapui – keleti terminológiát használva: a csakrák – a halál előtti napokon beszűkülnek és bezárulnak. Az ébredést a legtöbb ember úgy éli meg, mint visszatérést egy másik világból. A mesebeli „álomország” létezik. Ez az asztrális sík, ahol a lélek másfajta tapasztalatokat szerez, mint a fizikai síkon. Amikor megkezdődik a nap, egy újabb esélyt kapunk arra, hogy tevékenységünkkel valamit hozzátegyünk ahhoz a közösséghez, ahová tartozunk.

A Halakhoz sorolják a Neptunusz bolygót. Szabad szemmel láthatatlan óriás. Sorsunkban szimbolikusan azt a területet jelzi, ahol önzetlenül adhatunk, vagy önzőségünk miatt elvesztődik számunkra valami. Az energiamegmaradás törvényét megtanultuk, és el is hittük. Eszerint az energia nem vész el, csak átalakul. Persze pillanatnyilag a vesztest ez nem vigasztalja.

Az ember egóról való lemondásának negatív lehetősége a betegség. Tudnunk kell, hogy ez is a lélek tanulási folyamatának része.

Ha megértenénk, hogy lehetőségről van szó, és nem szerencsétlenségről, akkor minden könnyebb lenne. A gyógyulás végső soron akkor lesz teljes, ha nem rekedünk meg a tünetek megszüntetésének a szintjén. Ha itt megállunk, akkor csak elhalasztjuk az igazi megoldást.

Az asztrológia analógiás nyelvének elsajátítása bármely probléma gyökerét megvilágítja. Ha megértjük, hogy mi is tulajdonképpen az, amire még figyelmet kellene fordítani, mi az, aminek a megoldása nélkül képtelenek vagyunk előre lépni, akkor már meg is tettük az első lépést a sorskorrekciónk irányába. Egy kínai közmondás szerint minden nagy út az első lépéssel kezdődik. És ezzel, azt hiszem, mindannyian egyetérthetünk. De nyilvánvaló, hogy tovább kell haladnunk a végső, a teljes megoldás irányába, ami nem egyenes vonalú egyenletes mozgás. Már csak azért sem, mert van két „ellenségünk”, a vágyaink és a félelmeink. A „szövetségeseink”, akikre számíthatunk: a hitünk és az elszántságunk. Minden azon múlik, hogy mire támaszkodunk. Mert az élet nagy döntései rajtuk múlnak.

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Kilencvennegyedik nyelvlecke

Mélygarázs a főtéren

Ötvös József

A városi tanács megszavazta, hivatalos döntés alapján a megvalósíthatóság kidolgozása elkezdődött, még pár érdekes adatot is megosztottak velünk, tehát nem titok, minden érdeklődő hozzászólhat. Tudjuk az értékét, az árát, akár egy parkolóhelyre lebontva, jó 400 személygépkocsi befogadására képes méreteit, be- és kijáratának földrajzi koordinátáit, meg néhány logikus, politikusok, megválasztott tisztségviselők által előadott pozitív érvet, amelyek alapján akár arra billenhetne a közvélemény mérlege, hogy végre megoldódik Marosvásárhely központjában a bosszantó parkolás ügye.

Internetoldalon olvastam az általam tisztelt és szerintem nagyon megbízható szakember, Orbán János művészettörténész színvonalas és hozzáértő okfejtését a városkép, a főtéri szépség és művészi érték megfogalmazásának oldaláról. Nem idézem, nem szeretnék mások tollaival díszelegni, ám közlésre érdemes eszmefuttatása bennem is elindított néhány kérdést. Sokan tudják, nem lakom a főtéren, de majdnem naponta végigsétálok rajta, tehát hozzám is tartozik, nekem is fáj, ha valami elromlik, és mivel sokszor szépnek látom, ezért van közünk egymáshoz. Egyszerű városlakóként engem leginkább az érdekel: kinek épül a főtéri mélygarázs (ha felépül)?

A legegyszerűbb válasz ez lenne: az ott élőknek, az ott lakóknak. Csakhogy, ismereteim szerint, a főtér most, a 21. század kezdetén nem a legkényelmesebb része a városnak. Nem is tudom, mennyire vonzó ma ott lakni, ahol időnként hangos ünneplések, félhangos vagy üvöltő tüntetések és felvonulások zajlanak, s különben sem szép látvány egy mozgalmas főtérre nyíló szobaablakban a reggeli párnaszellőztetés nevű csendélet. Akik pedig az egykori bérlakások vagy szecessziós paloták hátsó, udvari lakrészében élték/élik világukat, nem tartanák a mélygarázsban személygépkocsijukat.

Második válaszként érkezik: azok használják a mélygarázst, akik bejönnek a főtérre vásárolni. Meglátásom és szerény tapasztalatom szerint ma nem a városszéli, sűrűn lakott negyedekből jönnek be az emberek a főtérre vásárolni, hanem éppen a főtérről és környékéről – én is ott lakom – autózik ki a család a városszélen felépített áruházakba, akár egy egész hétre szükséges bevásárlás lebonyolításához. Különben is, a minap elindultam vajat vásárolni az unokám szendvicséhez, de sehol a főtéren ilyesfajta élelmiszert nem árultak. A főtéren található két-három könyvesüzletben nyugodt körülmények között – értsd: nem verik le egymást az emberek – vásárlók kezében sem láttam autókulcsot.

Mindezek után a kisördög ezt súgja a fülembe: azért a színházba járók és koncertrajongók megérdemelnek egy főtéri mélygarázst. Ezzel szemben már nekem sincs ellenérvem. Igaz, éppen értük én is inkább a színház mögötti mély- vagy magas garázsra szavaznék, esetleg a városháza mögötti megnagyított parkolót részesíteném előnyben, mert koncert után régebb is kényelmesen be lehetett ott ülni az autóba.

S talán akkor nem kellene tovább rondítani ezt a „magában így szép” közép-erdélyi városközpontot, ami nem egy modern mélygarázs be- és kijáró építményétől lenne szebb.

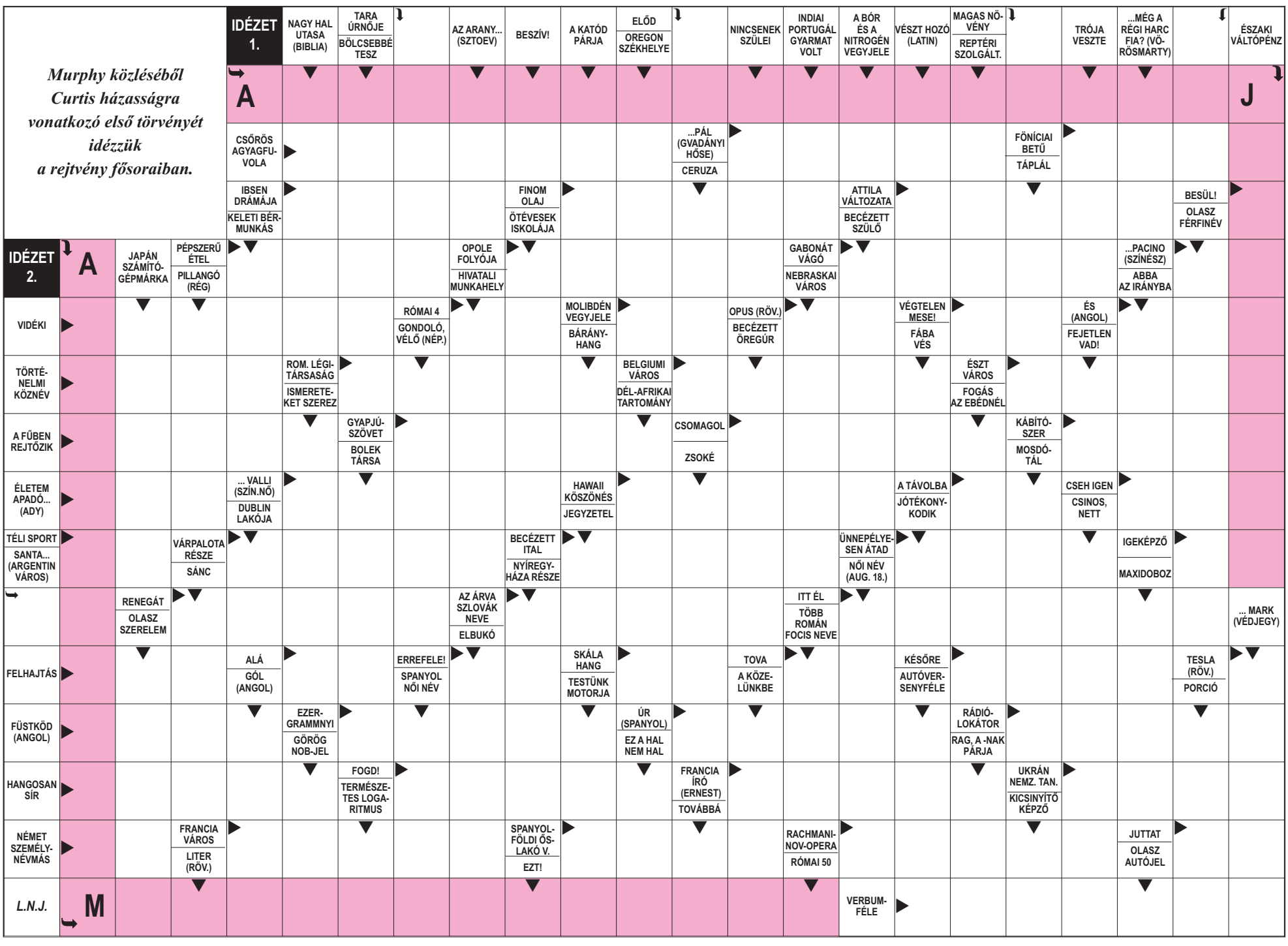

Február 14-i rejtvényünk megfejtése: *Nincs oly gyönyör, melyet ne változtatna csömörré a folytonosság.*

Bajnokok Ligája: gól nélküli döntetlen Liverpoolban és Lyonban is

A Bayern München liverpooli, illetve a Barcelona lyoni vendégjátéka során sem született gól a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjében, a párharcok keddi első mérkőzésén.

Liverpoolban a hullámzó játékot, s elsősorban taktikai csatát hozó első húsz perc után fokozatosan átvette az irányítást a hazai csapat, amely többször is helyzetbe kerülhetett volna a rivális kapuja előtt, de az utolsó passzokba rendre hiba csúszott. A kapu felé tartó lövések aránya az első játékrészben 11-4 volt a Vörösök javára, igaz, mindkét oldalon mindössze egy-egy kísérlet találta el ténylegesen a kaput.

A szünet után fokozta a nyomást a Liverpool, és beszorította térfelére bajor ellenfelét, de helyzetekig ritkán jutott. Pedig többször sikerült veszélyes területre bevinniük a labdát a hazai játékosoknak, ott azonban kapkodtak és rontottak, illetve a német védelem a kapuja előterében jól zárt. A hajrára elfogyott a tűz és a lendület a hazaiakból, a vendégek pedig megelégedtek a döntetlennel.

A Liverpool labdarúgócsapatának vezetőedzője, Jürgen Klopp elismerte, nem volt emlékezetes mérkőzés a Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjének keddi első találkozója, amelyen gól nélküli döntetlenre játszottak a vendég Bayern Münchennel. „Ez nem álomeredmény, de jónak mondható, kiindulási pontnak megfelelő. Nem olyan meccs volt, amire húsz év múlva is emlékezni fogunk” – közölte a tréner, aki első alkalommal találkozott a Bayern Münchennel, amióta 2015-ben távozott a Borussia Dortmundtól.

A Bayern negyedszerre lépett pályára az Anfield Roadon, de továbbra sem tudott gólt szerezni. Ennek ellenére Serge Gnabry nem az eredménytelenséget emelte ki a lefújás utáni nyilatkozatában, hanem a védekezésüket dicsérte. „Nyomást kellett gyakorolnunk a támadótriójukra, mert tudtuk, hogy a középpályásaik jól tartják a labdát. Fontos volt, hogy ne engedjük áttörni őket a védelmünkön” – magyarázta a német válogatott játékos. A játéknap másik találkozóján a Barcelona mindkét félidőben mezőnyfölényt tudott kiharcolni a házigazda Lyonnal szemben. A nagy kedvvel és veszélyesen futballozó Lionel Messi vezérelte katalán vendégek számára több lehetőség is adódott, de egyikkel sem tudtak élni – sokatmondó egyébiránt, hogy a vendégeknek 24 lövési kísérletük volt, ám ezek közül csupán öt találta el a kaput.

Hiába fokozta a nyomást a Liverpool, helyzetekig ritkán jutott. Itt éppen Szalah próbál gólt szerezni, sikertelenül. AP Fotó

„Odahaza erősek vagyunk, de tagadhatatlan, hogy az idegenbeli nulla-nulla veszélyes eredmény. Ez nem a mi esténk volt” – nyilatkozta a katalánok vezetőedzője, Ernesto Valverde. Hozzátette, érzése szerint jó formában vannak, jól játszottak, és jobb eredményt érdemeltek volna.

Az Olympique Lyon vezetőedzője, Bruno Génésio úgy vélekedett, túlságosan sok lehetőséget adtak a vendégeknek a második félidőben, illetve túl sokszor adták el a labdát, így újabb és újabb katalán akciókat kellett kivédekezniük.

A visszavágókat március 13-án rendezik.

Eredményjelző
Labdarúgó Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, 1. mérkőzések:
*** FC Liverpool (angol) – Bayern München (német) 0-0**
*** Olympique Lyon (francia) – FC Barcelona (spanyol) 0-0**

Az Európa-liga mai műsora
*** 19:55 óra: Arsenal (angol) – BATE (fehérorosz) (0-1**, TV: DigiSport 1, Telekom Sport 2), Dinamo Zágráb (horvát) – Plzen (cseh) (1-2), Frankfurt (német) – Sahtar Donyeck (ukrán) (2-2, DigiSport 3), Napoli (olasz) – Zürich (svájci) (3-1), Salzburg (osztrák) – Club Brugge (belga) (1-2), Valencia (spanyol) – Celtic (skót) (2-0, Telekom Sport 4), Villarreal (spanyol) – Sporting Lisszabon (portugál) (1-0, Telekom Sport 3), Zenit Szentpétervár (orosz) – Fenerbahce (török) (0-1, DigiSport 4)**
*** 22:00 óra: Benfica (portugál) – Galatasaray (török) (2-1, Telekom Sport 3), Betis (spanyol) – Rennes (francia) (3-3, DigiSport 3), Chelsea (angol) – Malmö (svéd) (2-1, DigiSport 1, Telekom Sport 2), Dinamo Kijev (ukrán) – Olympiakosz (görög) (2-2, DigiSport 4, Telekom Sport 4), Genk (belga) – Slavia Prága (cseh) (0-0), Inter (olasz) – Rapid Bécs (osztrák) (1-0, DigiSport 2), Leverkusen (német) – Krasznodar (orosz) (0-0)**
**** az első mérkőzés eredménye**

Simona Halep elveszítette a dohai tenisztorna döntőjét

Simona Halep elveszítette a 916.131 dollár összdíjazású dohai (Katar) WTA-torna döntőjét, miután szombaton 3:6, 6:4, 6:3 arányban vereséget szenvedett a belga Elise Mertenstől.

Az első helyen kiemelt Halep, aki hétfőtől a WTA-világranglista második helyére lépett elő, nagyszerűen kezdte a meccset, és úgy tűnt, sima győzelem felé tart, ám a második szettben visszaesett, és végül 2 óra és 13 perces küzdelem után elvesztette a mérkőzést a WTA-ranglista 21. helyén álló ellenfelével szemben.

Halep brékkel kezdte a meccset, de Mertens visszabrékelt, Halep elment 3:1-re, de Mertens kiegyenlített, innen Halep három nullára megnyert game-mel 6:3-ra megnyerte az első szettet.

A romániai teniszező jól kezdte a második játszmát is, 2:0-ra vezetett, Mertens egyenlített, majd orvosi szünetet kért. A leállás kizökkentette Halepet a ritmusból, 3:2-re vezetett és két labdája volt a 4:2-höz, a belga lány egyenlített, brékelt, majd kiszerválta a szettet.

A döntő szettben Mertensnek 2:0-ja volt, Halep egyenlített, de kiújultak fizikai problémái, és Mertensnek sikerült brékelnie, 4:2-re, majd 5:3-ra vezetett, és végül 6:3-ra nyert.

Halep 4 ászt és 4 kettős hibát ütött, második szervája mögött mindössze 5 labdát tudott megnyerni, és 17 bréklabdájából csak hatot tudott értékesíteni (35%). Mertens 2 ászt és 6 kettős hibát ütött, viszont 10 bréklabdájából hetet megnyert (70%). Halep 94 pontot gyűjtött ellenfele 88 pontjához képest.

Ez volt Mertens első győzelme Halep fölött, a román lány simán nyerte korábbi két mérkőzésüket.

Halepnek ez volt karrierje 34. fináléja, eddig 18-at nyert meg.

Edző nélkül
Simona Halep már egy hónap után lemondott új edzőjéről. A teniszező vasárnap úgy döntött, a belga Thierry Van Cleemput nélkül készül a jelenleg zajló dubaji WTA-tornára. „Nem sikerült jól együttműködnünk” – nyilatkozta Halep volt edzőjéről a The National Sport dubaji sportlapnak.

Curenko ellen Dubajban
Az ukrán Lesia Curenkóval játszik Simona Halep a Dubajban (Egyesült Arab Emírségek) zajló, 2.828.000 dollár összdíjazású tenisztorna nyolcaddöntőjében. A WTA-ranglista második helyén álló teniszező kedden 7:6 (7-4), 6:4 arányú győzelmet aratott Eugenie Bouchard (Kanada) fölött, Leszia Curenko pedig 6:7 (9-7), 6:3-ra verte a kínai Zhu Lint. Halep és Curenko egy héttel ezelőtt, a dohai negyeddöntőben is ellenfelek voltak, akkor a romániai játékos 6:2, 6:3 arányú győzelmet aratott. Halep mind a hat eddigi meccsét megnyerte az ukrán teniszezővel szemben.

Újabb magyar győzelmek a BL-ben

A Telekom Veszprém 29-27-re győzött a macedón Vardar Szkopje otthonában a férfikézilabda Bajnokok Ligája csoportkörének 12. fordulójában, szombaton. Vasárnap a MOL-Pick Szeged 30-29-re diadalmaskodott hazai pályán az ukrán Motor Zaporizzsja ellen.

Szkopjéban a két irányító, a német Christian Dissinger, illetve Lékai Máté góljaival kezdődött a mérkőzés, a 13. percig mindketten négyszer voltak eredményesek. A folytatásban, mivel a veszprémi támadójátékosok számos helyzetet kihagytak, a Vardar a 22. percben három góllal ellépett (11-8). A Veszprém vezetőedzője, David Davis időt kért, de ezután sem változott a játék képe, a házigazdák egy 7-1-es sorozat végén már 15-9-re vezettek. A második félidő elején sokkal pontosabban kézilabdáztak a vendégek, egy 6-1-es szériával sikerült egyenlíteniük, ám ezt követően a Vardar visszavette az irányítást és a vezetést. A hajrában újra a Veszprémnél volt az előny, amit taktikusabb játékának köszönhetően a rendkívül izgalmas utolsó percekben sikerült megtartania.

Szegeden már az első félidőben látszott, hogy az ukrán csapatnak rendkívül fontos a két pont megszerzése a rájátszásba kerüléshez, míg a házigazdák számára szinte teljesen tét nélküli volt a találkozó, hiszen az már korábban eldőlt, hogy nem végezhetnek a másodiknál rosszabb helyen a csoportjukban, az elsőségre pedig csak minimális matematikai esélyük volt. A vendégek a 12. percben már 6-3-ra vezettek, öt perccel a szünet előtt 9-14 volt az állás. Szünet után továbbra is őrizte előnyét a pontosabban, hatékonyabban kézilabdázó Motor Zaporizzsja. A hazaiak a tét nélküliség ellenére nem adták fel a küzdelmet, egy 4-1-es sorozattal sikerült egyenlíteniük, majd az 51. percben, a mérkőzésen először átvették a vezetést. Három perccel a vége előtt emberhátrányba kerültek a házigazdák, és újfent az ukránok vezettek, a következő két gólt viszont a Szeged szerezte, és mivel a vendégek utolsó támadását kivédekezte, a mostani idényben ötödik alkalommal győzött egytalálatos különbséggel.

Eredményjelző
Férfikézilabda Bajnokok Ligája, csoportkör, 12. forduló:
*** A csoport: Vardar Szkopje (macedón) – Telekom Veszprém 27-29 (16-11)**
A Veszprém gólszerzői: Lékai 7, Nagy L. 6, Nenadic 4, Strlek 3, Manaszkov, Marguc, Mackovsek 2-2, Tönnesen, Nilsson, Mahé 1-1
*** B csoport: MOL-Pick Szeged – Motor Zaporizzsja (ukrán) 30-29 (12-15)**
A Szeged gólszerzői: Sostaric 9, Bodó 7, Bánhidi, Sigurmannsson, Bombac, Maqueda 3-3, Källman, Balogh Zs. 1-1.

Harry Kane újra edzésben

A tervezettnél hetekkel korábban újra teljes értékű edzésmunkát végez Harry Kane, a Tottenham Hotspur labdarúgója.

A támadó egy hónappal ezelőtt, a Manchester United elleni bajnoki mérkőzésen szenvedett bokasérülést, a londoni egyesület akkor azt közölte, hogy várhatóan csak március elején kezdheti újra az edzéseket. A Sky Sports értesülése szerint azonban szombaton, a Burnley elleni idegenbeli bajnoki összecsapáson Kane már tagja lehet a Tottenham keretének.

Mauricio Pochettino, az együttes szakvezetője a napokban úgy nyilatkozott: Kane gyógyulása „hihetetlen” ütemben halad, és már szinte játékra alkalmas állapotban van. A csatár esetleges szombati visszatérésével kapcsolatban azt mondta, hogy „talán”.

Kane nélkül a Tottenham a bajnokságban mind a négy mérkőzését megnyerte, a Bajnokok Ligája-nyolcaddöntő hazai felvonásán pedig háromgólos előnyre tett szert a Borussia Dortmunddal szemben. A hazai kupasorozatokból – FA Kupa, Ligakupa – viszont kiesett.

A következő két hétben három fontos összecsapás vár a Tottenhamre, amely a Burnley után a Chelsea-vel és az Arsenallal találkozik a Premier League-ben, március 5-én pedig Németországban játszik a BL-nyolcaddöntő visszavágóján.

Európai focikörkép
*** *Spanyol Primera División, 24. forduló:* FC Barcelona – Valladolid 1-0, Celta Vigo – Levante 1-4, Eibar – Getafe 2-2, Betis – Alavés 1-1, Huesca – Athletic Bilbao 0-1, Rayo Vallecano – Atlético Madrid 0-1, Valencia – Espanyol 0-0, Real Madrid – Girona 1-2, Real Sociedad – Leganés 3-0, Villarreal – Sevilla 3-0. *Az élcsoport:* 1. FC Barcelona 54 pont, 2. Atlético Madrid 47, 3. Real Madrid 45.**
*** *Olasz Serie A, 24. forduló:* AS Roma – Bologna 2-1, Udinese – Chievo 1-0, SPAL – Fiorentina 1-4, Juventus – Frosinone 3-0, Genoa – Lazio 2-1, Atalanta – AC Milan 1-3, Cagliari – Parma 2-1, Inter – Sampdoria 2-1, Empoli – Sassuolo 3-0, Napoli – Torino 0-0. *Az élcsoport:* 1. Juventus 66 pont, 2. Napoli 53, 3. Inter 46.**
*** Német Bundesliga, 22. forduló: Augsburg – Bayern München 2-3, FC Nürnberg – Borussia Dortmund 0-0, VfB Stuttgart – RB Leipzig 1-3, Eintracht Frankfurt – Mönchengladbach 1-1, Hertha BSC – Werder Bremen 1-1, Hoffenheim – Hannover 96 3-0, Schalke 04 – Freiburg 0-0, Wolfsburg – Mainz 3-0, Bayer Leverkusen – Fortuna Düsseldorf 2-0. *Az élcsoport:* 1. Borussia Dortmund 51 pont, 2. Bayern München 48, 3. Mönchengladbach 43.**
*** *Francia Ligue 1, 23. forduló:* Caen – Nantes 0-1, St. Etienne – Strasbourg 2-1; 25. forduló: Angers – Nice 3-0, Bordeaux – Toulouse 2-1, Caen – Strasbourg 0-0, Lille – Montpellier HSC 0-0, Lyon – Guingamp 2-1, Olympique Marseille – Amiens SC 2-0, AS Monaco – Nantes 1-0, Nimes – Dijon 2-0, Reims – Stade Rennes 2-0, St. Etienne – Paris St. Germain 0-1. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 62 pont, 2. Lille 50, 3. Lyon 46.**

Tavaszi takarítás

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala a város minden területére kiterjedő higiéniai munkálatokat végeztet.

Az első övezetek egyike a Segesvári út környéke, ahonnan összegyűjtötték és szemeteszsákokba tették a hóolvadás után hátramaradt szemetet, faágakat stb. A munkát a marosvásárhelyi fegyház fogvatartottjai a Salubriserv Rt. által a hivatal rendelkezésére bocsátott eszközökkel végezték el.

A takarítás a napokban folytatódik, következik a Poklos-patak partja és medre, valamint a Belvedere lakópark övezetének kitakarítása, ugyanazokkal a munkacsapatokkal.

Következnek, természetesen, más hasonló munkálatok is Marosvásárhely közterületén.

Ugyanakkor, az Astor Com Kft. és a Citadin Prest Rt. munkáscsoportjai ebben az időszakban ballasztot szórnak az útfelületre, járdát építenek, járdaszegélyt bontanak, valamint sürgős útburkolat-javítást végeznek, kátyúznak azokban az övezetekben, ahol szükséges, mint például: Meggyesfalván, a Maroshídnál, Remeteszegen, a Kardvirág, a Decebal, a Székely vértanúk utcában és a várnál.

A bel- és külkapcsolati osztály

Madarason átörökítenék a népdalkincset

Új célt tűzött ki a Backamadarasért Egyesület: komolyabban foglalkozni a település népi kultúrájával. Első lépésben a népdal- és nótakultúrára összpontosítanának, ezért farsangi nótázásokat kezdeményeztek.

Az ötletet az adta, hogy mulatságokon rájöttek, a legtöbb fiatal alig ismeri ezt a kultúrkincset. Így tették meg az első lépéseket, hogy átörökítsenek minél több éneket, amíg vannak helyi adatközlők. Az első nótázásra múlt vasárnap este került sor a madarasi kultúrotthonban, ahová meghívtak néhány idős személyt, hogy átadják tudásukat – értesültünk Báthori Zsuzsannától, a szervezet elnökétől.

Az eredetileg remélt 15-20 helybéli helyett a szervezők nagy örömére 70-en mentek el, diákok, néptáncosok, fiatalok, középkorúak és idősek, s a bortermelő településen akadt innivaló is, így a kötetlen éneklés végül négy órán át tartott. A hangulatot harmonikaszó is emelte, de a lényeg az éneklésen volt. Hetvennél több népdal és nóta hangzott el, amelyet az idősek és középkorúak jól ismernek, és szívből énekelnek, ezért a kezdeményezők nagyon örülnek és igen lelkesek: úgy tervezik, hogy a tavaszi munkák beálltáig vasárnaponkét találkoznak, majd télen folytatják az éneklést, a dalok szövegét pedig lejegyzik és kinyomtatják, később esetleg füzet formájában megjelentetik. A vasárnap megjelentek legidősebbike, Makkai Lajos 260 lejegyzett dallal rendelkezik, amit szívesen átadna a fiatal nemzedéknek, ezért örül, hogy az egyesület „jó irányba" indult el ezen a téren, és hogy a madarasiak körében is van igény az éneklésre. Az egyesület vezetője is meghatódott a nóták hallatán, és sajnálja, hogy a fiatalabb korosztály ezeket nem ismeri. Ezért is tartják fontosnak a kezdeményezést, úgy vélik, ha egy személy legalább egy éneket megtanul, már megérte érte dolgozni. *(GRL)*

Meglepően sokan vettek részt az első éneklésen — Fotó: Dósa Réka-Idikó

A marosvásárhelyi korcsolypálya bezárja kapuit!

Miután nagy mértékben hódolhattak a jeges sportnak, a korcsolyázás rajongóinak el kell köszönniük a marosvásárhelyi Ligetben berendezett korcsolyapályától, amely ezennel bezárja kapuit. A megnyitástól számított mintegy három hónap alatt a zárszámadás azt mutatja, hogy a korcsolya vonzó sport a marosvásárhelyiek számára. A két berendezett helyszínen, a Ligetben és a Gyémánt/Diamant téren ebben a szezonban mintegy 31 ezren korcsolyáztak, a legtöbben gyerekek (több mint 20.000). A jégre lépő felnőttek száma meghaladta a 9000-et. Bérletet 153 személy váltott, háromnegyedük gyerek volt. A marosvásárhelyi Liget korcsolyapályája idén december első hetében nyitja meg ismét kapuit.

A bel- és külkapcsolati osztály

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá fordulók problémáját.

Köszönetnyilvánítások: Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átoktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött; János Dicsőből köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból. Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. **Tel. 0755-270- 381.** (Fizetett hirdetés: mp.)

MONICA gyógyító és javasasszony, az ország egyik leghatékonyabb, nemzetközileg is ismert, a legtöbb megoldott esettel rendelkező jövendőmondója Marosvásárhelyen van, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít a hozzá fordulókon.

Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családtagokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz, nyereségessé teszi a vállalkozást, boldogságot, lelki nyugalmat visz az ezt kérők életébe, megmagyarázhatatlan fájdalmak esetén segít stb.

Köszönetnyilvánítások:

Elena Dicsőből köszöni Monica asszonynak, hogy ismét együtt lehet kedvesével; Kovács Maros megyéből hálás neki, mert ismét sikeres a vállalkozása, és együtt van a feleségével; Melinda Nyárádszeredából köszöni, hogy Monica asszony segítségével álláshoz jutott és kigyógyult a depresszióból; Rozália és Kelemen hálásak, mert fiuk kigyógyult az alkoholizmusból, és élete rendbe jött; Carol Régenből köszöni, hogy megszabadult a kötésektől, és a szeretett nővel lehet; Nicoll megszabadult az átoktól, és újra együtt van a családjával.

Monica javasasszonyt hívja bizalommal a **0760-534-103**-as telefonszámon. (Fizetett hirdetés: mp.)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ ház telekkel Panitban, a 124. szám alatt. Tel. 0752-164-084. (17/1038)

ELADÓ krumplikidobó, 3-as váltóeke. Tel. 0745-404-666. (3/1362)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Dániel Etelka névre szóló személyi igazolványomat. A megtaláló hívja a 0722-649-528-as telefonszámot. (5/1371)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177
- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
  járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
  - 0729-024-380
  Labor - 0751-114-307
  e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Lézerakupunktúra - 0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
  - vidék - 0265/269-667
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Távolsági buszállomás - 0265/237-774
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
  - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  koszorúk - 0745-606-269
  és halottszállítás - 0758-047-604
- Melinda temetkezés - 0741-615-661
  Oneşti tér 12. sz., a Litoral mögött, teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
  - 0265/311-862
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907
- Thomas Hux sofőriskola - 0741-235-239,
  - 0365/882-842
- Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
  www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transervice - 0265/216-242
- World Travel Shop - 0265/216-768
  turisztikai iroda - 0265/269-900
- Bálint-Trans - 0745-611-999
  9–17 ó. - 0265/255-092
- Intertours - 0265/264-011
  Royal GTS - 0265/269-308
  0731-898-989
  Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday - 0365/449-833,
  - 0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842
  - 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (13/978)

MAROSVÁSÁRHELYI szakképzett csapat vállal kisebb javítást, manzárdkészítést, ácsmunkát, tetőfedést, csatornakészítést és -javítást. Tel. 0757-454-076. (19/1334)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, csatornakészítést és teraszkészítést fából. Tel. 0752-377-342. (6/1320-I)

BÁRMILYEN munkát vállalok: cserépforgatás, Lindab-tető-készítés, festés. Tel. 0743-799-833. (1/1254)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (3/1369)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, tetőjavítást, csatornakészítést, csatornajavítást, kéményjavítást, hőszigetelést, festést, manzárdkészítést. Tel. 0759-467-356. (2/1391-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Nem múlnak ők el,
kik szívünkben élnek,
hiába szállnak napok, évek.
Így emlékezik a gyászoló család a két éve elhunyt JOÓ ÉVÁRA. (8/1354)

A múltba visszanézve valami fáj, valakit keresünk, aki nincs már. Fájó szívvel emlékezünk február 21-én id. SIDÓ LAJOSRA halálának 8. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (10/1376)

Fájó szívünk fel-felzokog érted, örökké szeretünk, nem feledünk Téged.
Szomorú szívvel emlékezünk VÉGH ATTILÁRA, drága édesapánkra, halálának 3. évfordulóján. Emlékét őrzik leányai és családjuk. (14/1380)

Megpihenni tértél, a fájdalmat elhagyva, melyet türelemmel viseltél magadban. De az emlékeddel szívünkben maradtál, számunkra te soha meg nem haltál. Fájó szívvel emlékezünk február 21-én a drága jó férjre, édesapára, apósra, nagytatára, id. SZENTHGYÖRGYI SÁNDORRA halálának 2. évfordulóján. Emlékét őrzik szerettei. (6/1396-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorúan tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagyapa, após,
id. FÜLÖP JENŐ
2019. február 19-én, életének 94. évében elhunyt. Temetése 2019. február 22-én 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Nyugodjon békében!
A gyászoló család. (9/1375-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk,
JÁNI ATTILA
életének 75. évében hosszas betegség után elhunyt.
Temetése február 21-én, csütörtökön délután 1 órától lesz a marosvásárhelyi református temető cinterméből.
Búcsúznak fiai és azok családja. (10/1356-I)

Nincs olyan, hogy jó búcsú, csak búcsú van, fájdalom és remény. Az elengedésnek nem az a lényege, hogy még utoljára átadjunk valamit, hanem az, hogy megőrizzünk valamit az eljövendő időkre.
Szívünk mély fájdalmával, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, anyós, nagymama, dédnagymama, testvér, rokon és ismerős,
özvegy OSVÁTH GHIZELA
szül. Nagy
életének 84. évében hirtelen elhunyt. Temetése február 22-én, pénteken 14 órakor lesz a református temetőben. Nyugodjon békében!
A gyászoló család. (17/1383-I)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik szerették és ismerték, hogy a szilágyfőkeresztúri születésű
SEPSI GYÖRGY
türelemmel viselt, rövid betegség után életének 85. évében hazatért Megváltó Urához.
Szeretett halottunktól 2019. február 22-én 15 órakor veszünk végső búcsút a marosvásárhelyi református temetőben. Emlékét kegyelettel megőrizzük.
Felesége, Erzsébet, lánya, Ács Valéria és férje, János, unokája, Ács Valéria Erzsébet és párja, Loránd. (22/1388-I)

„Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának; mert ha élünk, az Úrnak élünk; ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát akár élünk, akár meghalunk, az Úréi vagyunk."
(Róma 14:8)
Isten akaratában megnyugodva, fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, testvér, sogórnő, anyós, anyatárs, nagynéni és jó szomszéd,
NAGY MAGDOLNA
szül. Pápai
életének 78., özvegységének 7. évében, néhány hétig tartó, súlyos szenvedés után elhunyt. Istennek adunk hálát azért a szeretetteljes, önzetlen, víg kedélyű, hittel teljes életéért, amellyel kegyelméből szeretteit mindenkor magához ölelte.
Drága halottunk temetésére 2019. február 21-én, csütörtökön 13 órakor kerül sor a mezőcsávási református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (21/1387-I)

„A mélybe csak tested merült el, csak ő tűnt el a föld alatt, de lényed lényege ezer felé szóródva is köztünk maradt."

Szívünk szerető emlékezetével gondolunk a szerető feleségre, anyára, nagymamára, BERECZKI ERZSÉBETRE halálának 4. évfordulóján.
Szerettei. (20/1107)

Fájó szívvel emlékezünk február 21-én a kolozsvári születésű CZIMBALMOS IMRÉRE halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét szeretettel őrzik: felesége, fia, leányai, unokái, vejei és menye. (1/1367)
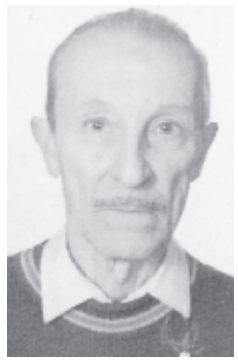

Megtört lelkem csupa könny és bánat, a virágos rét nélküled sivár és száraz. Megszakad a szívünk, mert örök búcsút vettél, a csillagok közt a legfényesebb lettél. Angyali mosolyod nem ragyog ránk többé, de te a szívünkben élsz mindörökké. Valahol a felhők fölött van egy másik világ, ahol minden szép, és nem szenved senki már. Mint egy gyertyaláng, úgy lobban el az élet, mint egy gyors folyó, rohannak az évek. Remény és küzdelem volt az életed, örökre megpihent két dolgos kezed.

Nem tudtam, hogy bánat is van, a szív is tud fájni, megtanultam vérző szívvel, mosolyogva járni. Ha valami fájt nekünk, velünk szenvedett, ha boldognak látott, velünk örvendett. Már 11 éve az égből figyeli lépteink, és hogy az élet szép, ezt sugallja nekünk. Tovább kell menjünk és éljük az életünk, de vele elveszett valami belőlünk. Jutalma legyen örök boldogság a mennyben, maradjon meg emléke mindnyájunk szívében.
Így emlékezünk a marosszentkirályi id. GYÉRESI GYULÁRA halálának 11. évfordulóján.
Emlékét őrzi felesége, Annuska, három gyermeke családjukkal együtt.
Nyugodjon békében! (11/1357-I)

Fájó szívvel búcsúzom nővéremtől,
NAGY MAGDOLNÁTÓL.
Pista és családja. (20/1386-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj és édesapa,
MANACHE MIHAIL
életének 67. évében február 19-én megpihent. Drága halottunk temetése február 21-én 13 órakor lesz a marosvásárhelyi municípiumi (Nyár utcai) temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (2/1368-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki Manache Mihálynak szeretett ÉDESAPJA elhunyta alkalmából. A Lörinczi család. (2/1368)

Együttérzésünket fejezzük ki kolléganőnknek, dr. Ács Valériának szeretett ÉDESAPJA elvesztése miatt érzett fájdalmában. Isten nyugtassa békében! Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Kollégái a Maros Megyei Egészségbiztosítási Pénztártól. (18/1384-I)

Fájó szívvel búcsúzom KOCSIS ANTALNÉ KESZTHELYI CSÖPITŐL, aki 2019. február 19-én Magyarországon elhunyt. Bár az élet messzire sodort egymás mellől, barátságunk 1958-tól megmaradt. Nagyon fogsz hiányozni, Csöppöm! Nyugodj békében! A családnak vigasztalódást kívánok. Örök barátnőd, Szilágyi Szabolcsné Brandner Jutka (v.-I)

Megrendülten értesültünk Czirják Izabella ÉDESANYJÁNAK elhunytáról. Isten nyugtassa békében! Gyászoló családjának vigasztalódást kívánunk. Az Eufónia pedagóguskórus és karnagya. (-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ALKALMAZUNK stabil munkahelyet óhajtó személyeket RAKTÁROSI állás betöltésére. Ajánlatunk: munkaszerződés meghatározatlan időre, fix fizetés, teljesítményarányos bónuszok és étkezési jegyek. Munkaprogram: hétfőtől péntekig 10-19 óra között. Feltétel: számítógép-kezelési ismeret. Az érdekeltek küldjék el önéletrajzukat a https://www.renania.ro/cariere/ honlapra, vagy hívjanak a 0372-759-230-as telefonszámon. (sz.)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Târgu Mureș Marosvásárhely 88,1 FM | Sovata Szováta 102,1 FM
r · a · d · i · o
Reghin Szászrégen 94.7 FM | Sighișoara Segesvár 104.3 FM

A Kis-Küküllő Menti Szőlészeti Társulás és Borlovagrend

közös szervezésében február 27. – március 2. között megtartják a 23. nemzetközi borversenyt Balavásáron, a Romantic vendéglőben.

Egy borminta három db 0,7 l-es dugaszolt és felcímkézett palackból áll. A címkén fel kell tüntetni a jeligét, a bor fajtáját, évjáratát és származási helyét. Egy minta benevezési díja 15 lej.

A program:

– február 27.: 10 és 16 óra között a borminták begyűjtése a Romantic vendéglőben;

– február 28.: a borok besorolása

– március 1.: a borok elbírálása

– március 2.: díjazás, díszebéd 11 órától.

Az ebéd ellenértékét – 70 lej/fő – helyben kell kifizetni, ebéd előtt, a vendéglő recepcióján.

Bővebb felvilágosítás a 0722-148-210, 0723-227-369, 0745-358-548-as telefonszámokon.

2019 TUNÉZIA

Repülővel Kolozsvárról, minden illetékkel

Üdülés:

Mahdia, Monastir, Sousse,
Port el Kantaoui

2019. május 8. – október 6.,
minden szerdán

434 euró / fő ártól, előfoglalási kedvezménnyel,
4* szálloda, all inclusive ellátással

Family Holiday

Információk / foglalás irodánkban:
FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tusnád utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.887
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

GUTENBERG KÖNYVESBOLT — BABILON KÖNYVKIADÓ

TUDÁS 30 MÁSODPERCBEN sorozat

Februári könyvbarát-kedvezmény
a Gutenberg Könyvesboltokban:
10%-os kedvezménnyel kínáljuk a BABILON KIADÓ könyveit.

Gutenberg Könyvesboltok

Csíkszereda: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752–031310 gutenbergkonyvesboltcsikszereda
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752–032201 gutenbergkonyvesboltszekelyudvarhely
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752–032950 gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely